

SYTUACJA BANKÓW W I PÓŁROCZU 2014

URZĄD KOMISJI NADZORU FINANSOWEGO
Warszawa, 2014

Najważniejsze spostrzeżenia i wnioski

OTOCZENIE ZEWNETRZNE

- Wyraźne przyspieszenie tempa wzrostu gospodarki oraz poprawa prognoz wzrostu
- Dobra sytuacja finansowa przedsiębiorstw, stopniowa poprawa na rynku pracy
- Sytuacja na rynku finansowym stabilna (środowisko rekordowo niskich stóp procentowych, rekordowo niska rentowność papierów skarbowych, złoty stabilny)
- Sytuacja finansów publicznych względnie stabilna
- Poprawa nastrojów przedsiębiorstw i konsumentów
- Kontynuacja ożywienia na rynku nieruchomości

STRUKTURA SEKTORA

- Kontynuacja optymalizacji zatrudnienia i sieci sprzedaży
- Wzrost koncentracji mierzonej udziałem w aktywach (finalizacja 1 znaczącej fuzji)
- Istotny wzrost udziału inwestorów krajowych w aktywach sektora

KAPITAŁY

- Utrzymanie mocnej bazy kapitałowej
- Polski sektor bankowy dobrze przystosowany do nowych wymogów kapitałowych określanych przez pakiet CRD IV/CRR
- Zalecane utrzymanie mocnej bazy kapitałowej, a w niektórych bankach jej dalsze wzmocnienie

PŁYNNOŚĆ

- Dobra sytuacja w zakresie bieżącej płynności
- Wzrost relacji kredyty/depozyty, ale nadal w pobliżu równowagi
- Zalecana kontynuacja działań zmierzających do wzrostu stabilności źródeł finansowania

WYNIKI FINANSOWE

- Wynik netto sektora lepszy niż w 2013 (rekordowy wynik w II kwartale)
  - wzrost wyniku działalności bankowej dzięki rekordowemu wyniku odsetkowemu (wynik z tytułu opłat i prowizji bez zmian, spadek wyniku pozostałej działalności bankowej)
  - obniżenie wyniku z tytułu pozostałych kosztów i dochodów
  - niewielki wzrost kosztów działania i amortyzacji
  - wzrost ujemnego salda odpisów i rezerw
  - poprawa miar efektywności działania
- Przyspieszenie wzrostu gospodarki wraz z dokonanym dostosowaniem banków do środowiska niskich stóp procentowych oraz zmian regulacyjnych, powinno sprzyjać stabilizacji lub dalszej poprawie wyników banków w kolejnych okresach

KREDYTY

- Przyspieszenie tempa wzrostu kredytów dla sektora niefinansowego (znaczny wzrost stanu kredytów dla przedsiębiorstw, przyspieszenie w obszarze kredytów dla gospodarstw domowych), wzrost kredytów dla sektora finansowego, stagnacja w obszarze kredytów dla sektora budżetowego
- Tempo wzrostu akcji kredytowej pozostaje wyraźnie wyższe niż w większości krajów UE
- Udział walutowych kredytów mieszkaniowych obniżył się poniżej 50%

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

- Głównym czynnikiem wzrostu zobowiązań sektora bankowego był okresowy przyrost depozytów sektora budżetowego
- Umiarkowany wzrost depozytów gospodarstw domowych i okresowy spadek depozytów przedsiębiorstw. W kontekście możliwości zwiększenia bazy depozytowej wyzwaniem dla banków pozostaje środowisko niskich stóp procentowych
- Relatywnie stabilny poziom depozytów i kredytów sektora finansowego
- Pozostałe zobowiązania bez większych zmian

FINANSOWANIE ZAGRANICZNE

- Finansowanie zagraniczne pozostaje stabilne, ale jego rola stopniowo zmniejsza się, co przekłada się na wzrost stabilności sektora
- Obniżenie udziału środków pochodzących od podmiotów macierzystych poniżej 50%
- Zmiany w stanie finansowania wynikają z modyfikacji strategii działania (spadek zapotrzebowania), zmian kursów walut i zmian skali operacji skarbowych

JAKOŚĆ KREDYTÓW

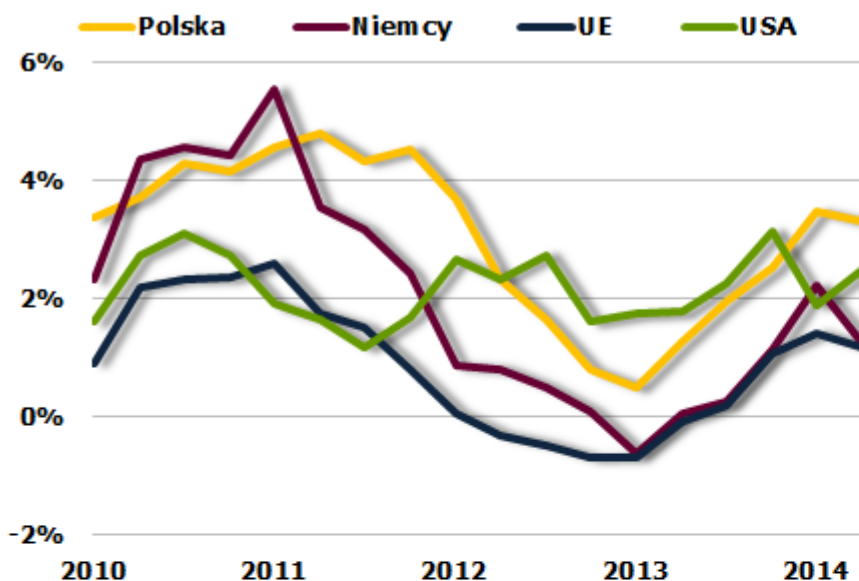
- Jakość kredytów pozostaje stabilna, co należy łączyć z dokonaniem w poprzednich okresach zacieśnieniem polityki kredytowej, dobrą sytuacją finansową sektora przedsiębiorstw, silną redukcją stóp procentowych oraz poprawą koniunktury
- Zwiększenie stanu kredytów zagrożonych w obszarze kredytów dla drobnych przedsiębiorców oraz kredytów mieszkaniowych, w pozostałych obszarach stabilizacja lub zmniejszenie stanu kredytów zagrożonych
- Pierwsza duża transakcja sprzedaży portfela „złych” kredytów mieszkaniowych

INNE

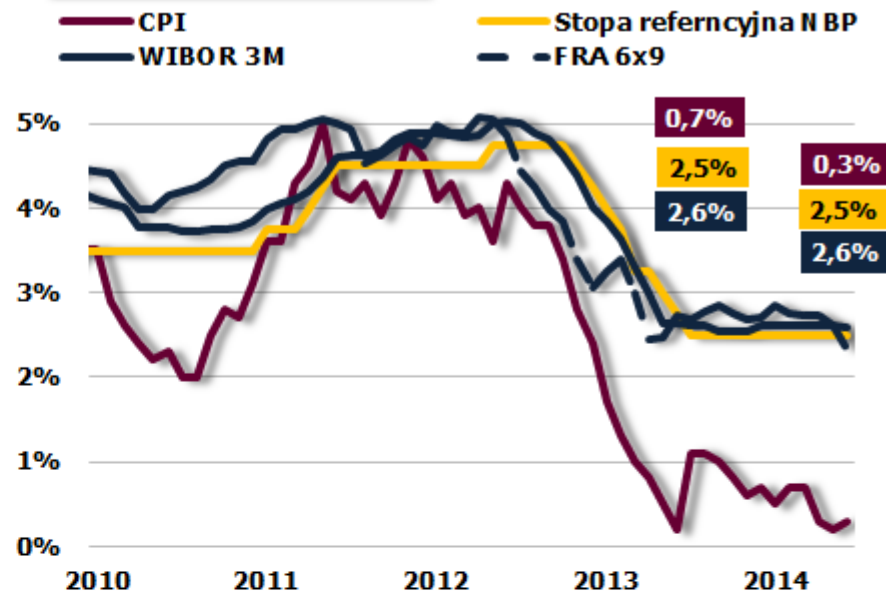
- Zwiększenie stanu najpłynniejszych aktywów
- Umiarkowany wzrost udzielonych zobowiązań i transakcji pochodnych
- Zmniejszenie niedopasowania walutowego sektora
- Wzrost finansowania długoterminowego
- Rekordowy przyrost stanu sumy bilansowej
- Silny wpływ transakcji wspomagającej przejęcie kontroli przez PKO BP na Nordea PL oraz okresowego napływu środków budżetowych do banku państwowego dla kształtowania niektórych zjawisk w skali sektora

Przyspieszenie tempa wzrostu gospodarki, rekordowo niska inflacja i stopy procentowe dobra sytuacja przedsiębiorstw, stopniowa poprawa na rynku pracy

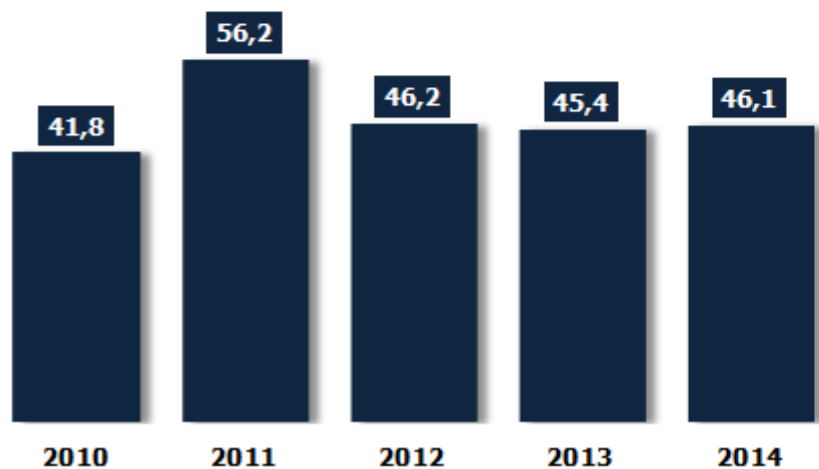
Tempo wzrostu PKB (Q/Q-4)

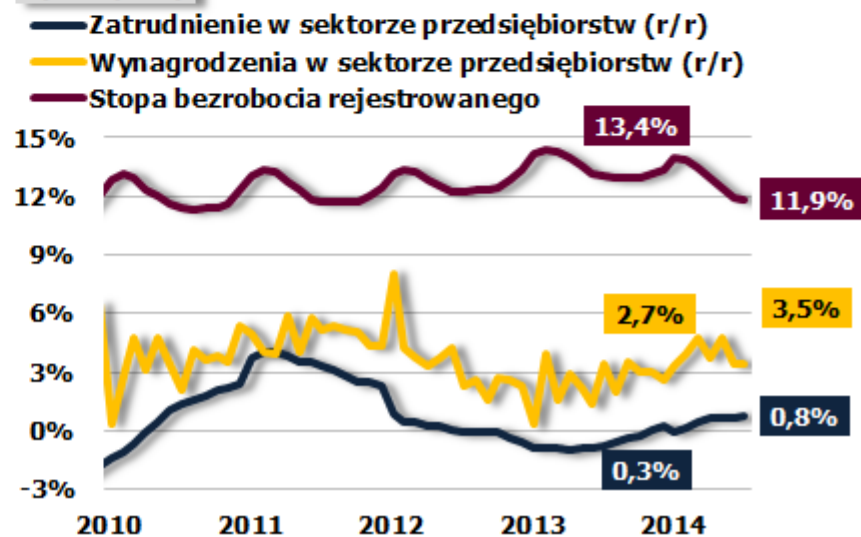
Inflacja, Stopy procentowe

Wyniki finansowe przedsiębiorstw
(I półrocze; mld zł)

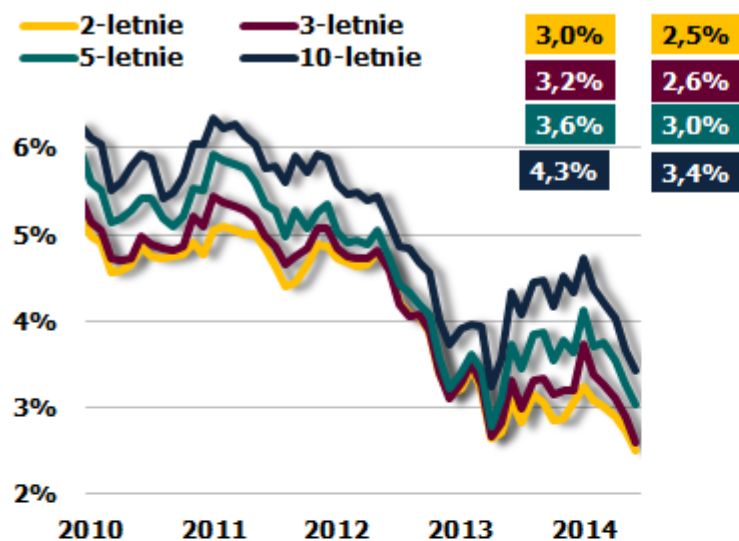

Rynek pracy

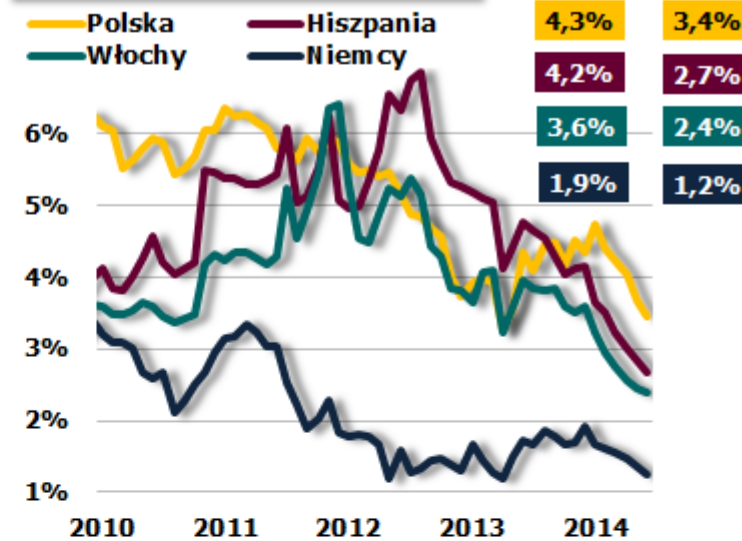

Rekordowo niska rentowność papierów skarbowych, złoty stabilny, niewielkie zmiany w polityce depozytowo-kredytowej banków

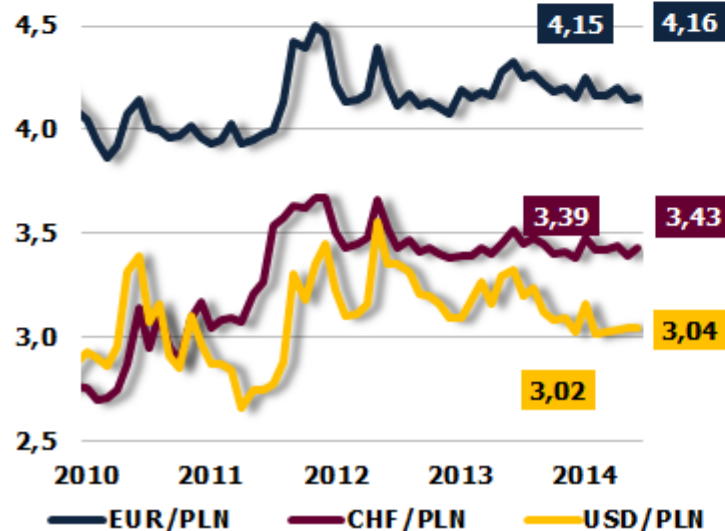
Rentowność obligacji skarbowych

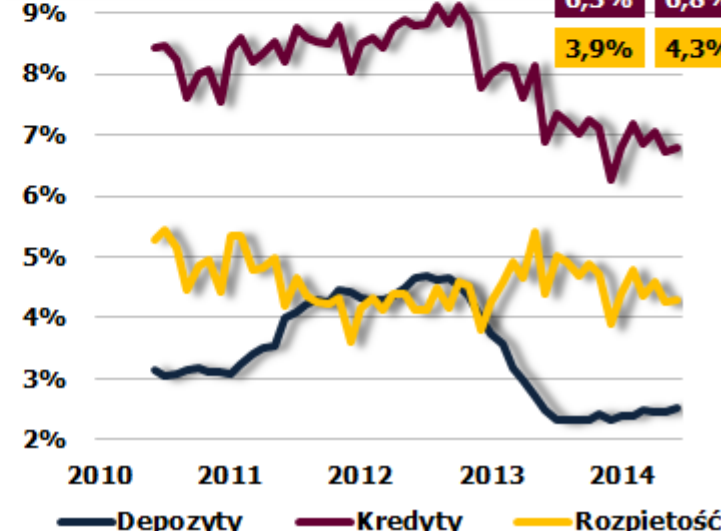
Rentowność obligacji skarbowych (10-letnich)

Kursy walut

Oprocentowanie depozytów i kredytów (ujęcie OPN)

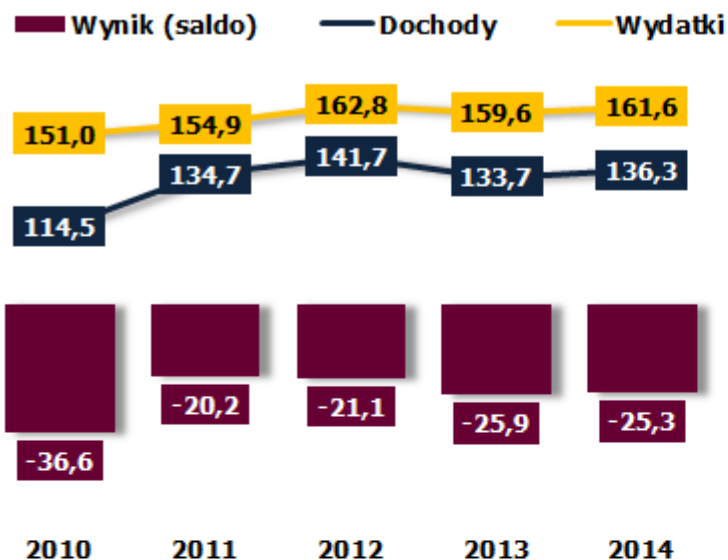

GD	9,4%
Mieszkaniowe	5,3%
Konsumpcyjne	13,6%
Przedsiębiorstwa	4,2%

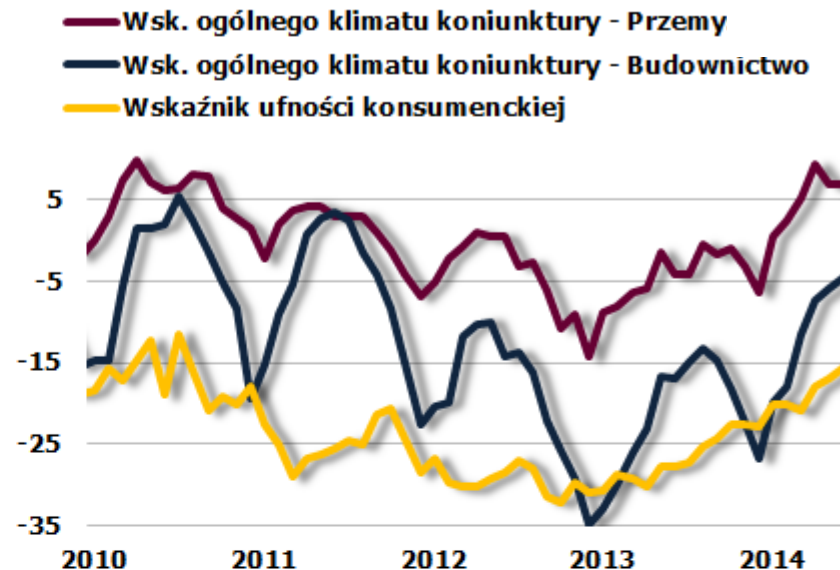
GD	2,6%
Przedsiębiorstwa	2,5%

Sytuacja finansów publicznych stabilna, dalsza poprawa koniunktury i nastrojów konsumentów, sytuacja na rynku nieruchomości relatywnie korzystna (rekordowa sprzedaż na rynku pierwotnym, ceny względnie stabilne)

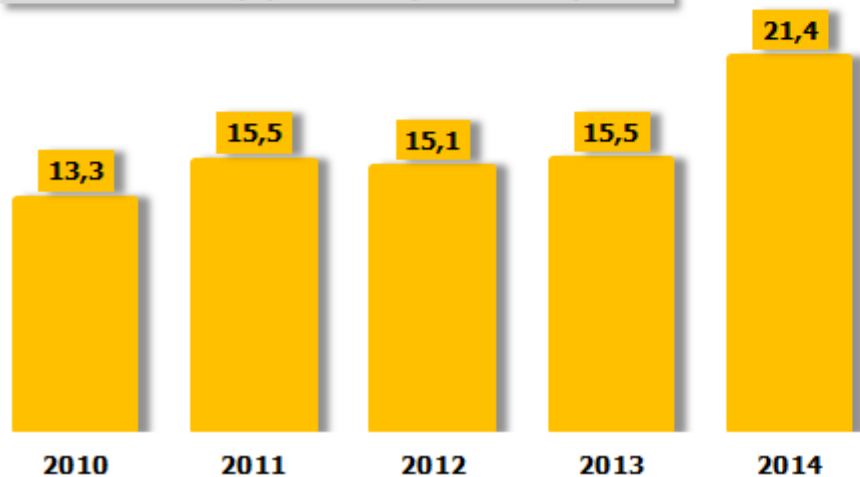
Sytuacja budżetu państwa w I półroczu (mld zł)

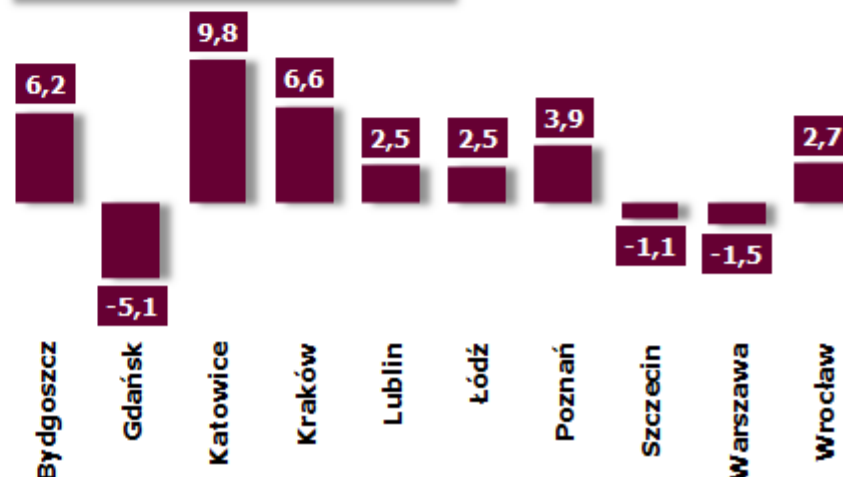
Koniunktura i nastroje konsumentów

Sprzedaż mieszkań na rynku pierwotnym w Warszawie, Krakowie, Wrocławiu, Trójmieście, Poznaniu i Łodzi (I półrocze, tys. mieszkań)

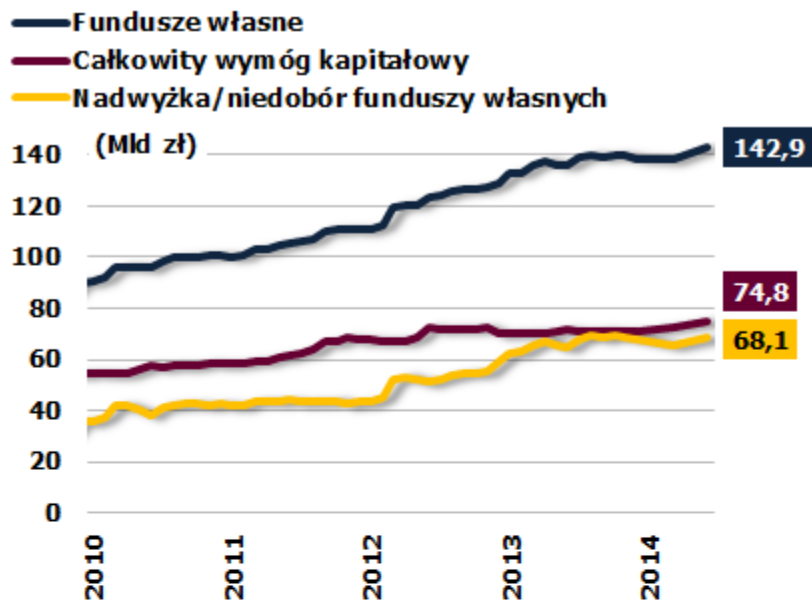

Zmiana cen transakcyjnych (%) na rynku pierwotnym II kw. 2014 vs. IV kw. 2013

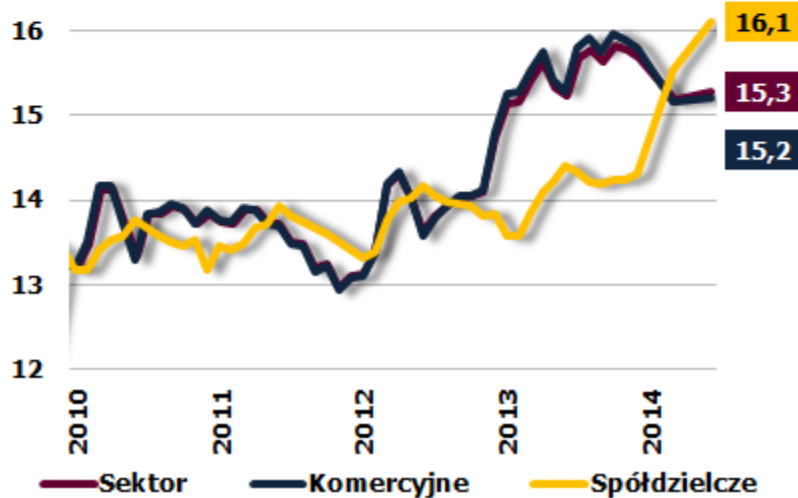

Utrzymanie mocnej bazy kapitałowej

Sektor bankowy dostosowany do wymogów kapitałowych określonych przez CRD IV/CRR

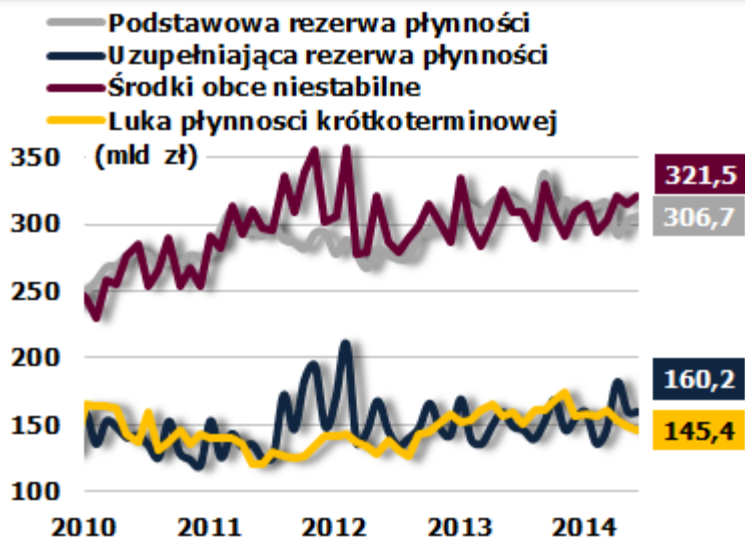
Łączny współczynnik kapitałowy (wypłacalności)

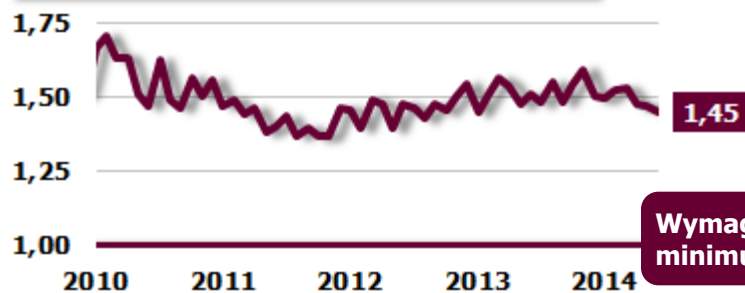
	06/2013	12/2013	06/2014
FUNDUSZE WŁASNE (mld zł)	136,0	138,6	142,9
Całkowity wymóg kapitałowy	71,5	70,8	74,8
Nadwyżka funduszy nad wymogiem	64,6	67,8	68,1
ŁĄCZNY WSPÓŁCZYNNIK KAPITAŁOWY (WYPŁACALNOŚCI)			
Sektor	15,2	15,7	15,3
Banki komercyjne	15,3	15,8	15,2
Banki spółdzielcze	14,4	14,3	16,1
Rozkład banków względem współczynnika wypłacalności			
< 8%	-	-	-
8-10%	11	12	7
10-12%	76	72	20
12% i więcej	528	528	579
Udział banków w aktywach sektora			
< 8%	-	-	-
8-10%	0,4%	1,7%	1,5%
10-12%	13,3%	4,1%	0,4%
12% i więcej	84,0%	91,9%	96,1%
Współczynnik kapitału podstawowego Tier I			
Sektor			14,1
Banki komercyjne			14,1
Banki spółdzielcze			15,0

Pomimo dobrej sytuacji bieżącej, zalecane jest utrzymanie mocnej bazy kapitałowej, a w przypadku niektórych banków jej dalsze wzmocnienie, co wynika z poziomu ryzyka już zakumulowanego w bilansach banków oraz ryzyka wynikającego z czynników w otoczeniu zewnętrznym

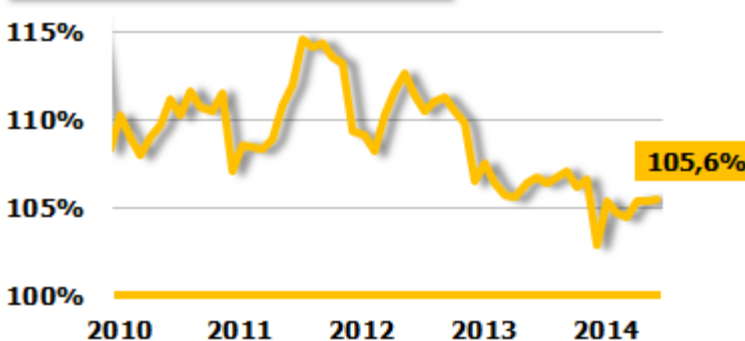
Dobra sytuacja w zakresie bieżącej płynności

Współczynnik płynności krótkoterminowej

Relacja kredytów do depozytów

	06/2013	12/2013	06/2014
Podstawowa rezerwa płynności	318,4	309,9	306,7
Uzupełniająca rezerwa płynności	148,9	155,2	160,2
Środki obce niestabilne	309,1	309,2	321,5
Luka płynności krótkoterminowej	158,2	155,9	145,4
Współczynnik płynności krótkoterminowej	1,51	1,50	1,45
Środki obce stabilne	936,7	961,5	1 006,9
Kredyty dla sektora niefinansowego	794,7	798,4	832,5
Depozyty sektora niefinansowego	744,1	775,4	788,6
Nadwyżka/niedobór depozytów	-50,7	-23,0	-43,9
Relacja kredyty/depozyty	106,8%	103,0%	105,6%

- Zadowalające przestrzeganie Uchwały KNF nr 386/2008
- Podstawowe miary płynności względnie stabilne i na odpowiednich poziomach
- Ożywienie akcji kredytowej w połączeniu z umiarkowanym przyrostem depozytów spowodowało wzrost relacji kredytów do depozytów sektora niefinansowego

Pomimo dobrej sytuacji bieżącej, zalecane jest kontynuowanie działań zmierzających do wzrostu stabilności źródeł finansowania (m.in. dywersyfikacja, wydłużenie terminów wymagalności) oraz realizacja strategii biznesowych, które będą dobrze wkomponowane w uwarunkowania zewnętrzne

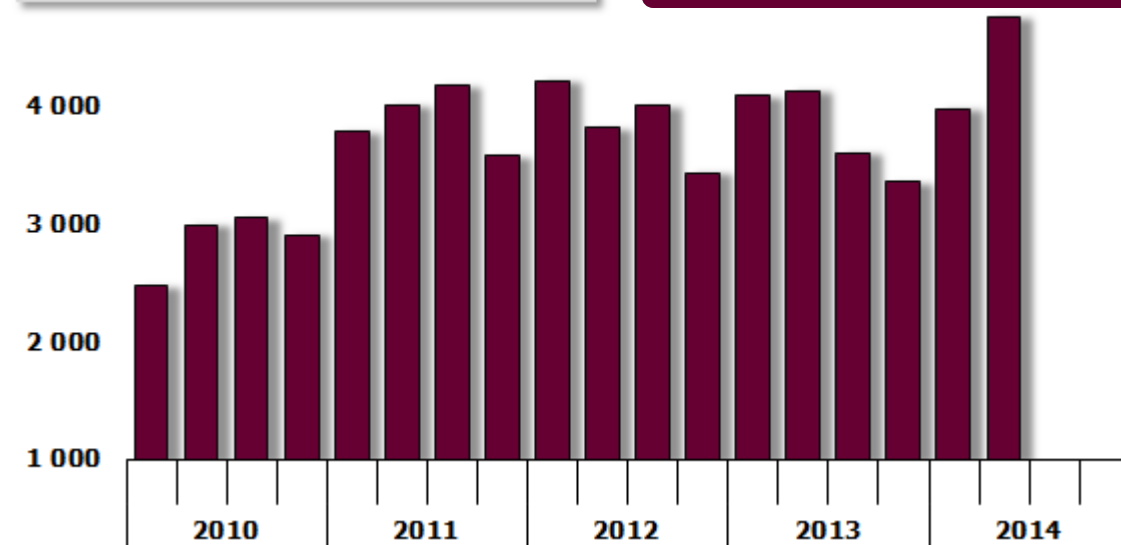

Wynik finansowy netto sektora wyższy niż w 2013 (rekordowy wynik w II kwartale):

- w kierunku wzrostu wyniku – wynik odsetkowy (rekordowy w skali półrocza)
- w kierunku obniżenia wyniku – pozostałe pozycje

Kwartałny wynik finansowy netto (mln zł)

2014 vs 2013 : +518 mln zł; +6,3%

WYNIK NETTO 2013/06

Wynik netto	8 221
Wynik odsetkowy	2 397
Oплаты i prowizje	-6
Wynik pozostałej działalności bankowej	-861
Pozostałe przychody/koszty	-331
Koszty działania	-121
Amortyzacja	-47
Saldo odpisów i rezerw	-286
Wynik działalności nieoperacyjnej	-32
Obowiązkowe obciążenia	-200
Wynik działalności zaniechanej	4

WYNIK NETTO 2014/06

8 739

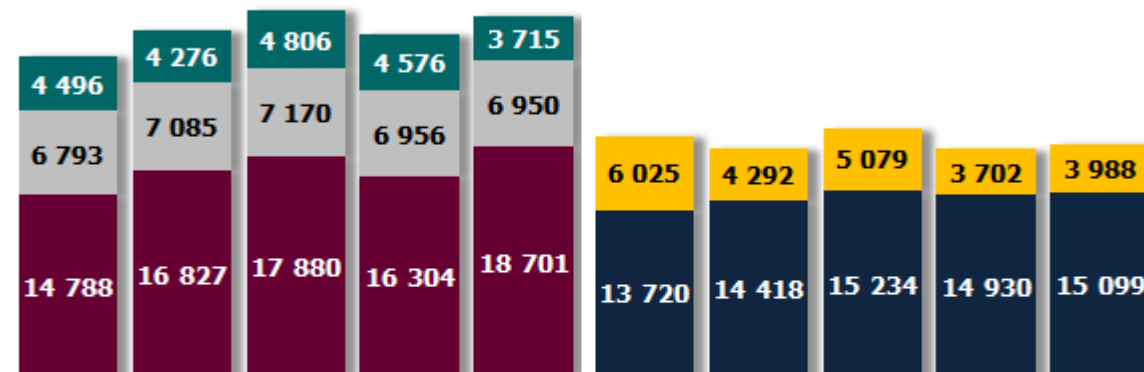
- Wzrost wyniku odsetkowego (+14,7%), stabilny wynik z opłat i prowizji (-0,1%), obniżenie wyniku pozostałej działalności bankowej (-18,8%)
- Spadek dodatniego salda pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych (-38,2%)
- Stabilne koszty działania (+0,9%)
- Wzrost salda odpisów i rezerw (+7,7%)

- Wzrost wyników w 333 podmiotach skupiających 70,7% aktywów sektora
- 2 banki spółdzielcze i 9 oddziałów instytucji kredytowych wykazało stratę (41 mln zł)

Przyspieszenie wzrostu wraz z dokonaniem dostosowaniem banków do środowiska niskich stóp procentowych oraz zmian regulacyjnych, powinno sprzyjać stabilizacji lub dalszej poprawie wyników banków

Przychody (mln zł)

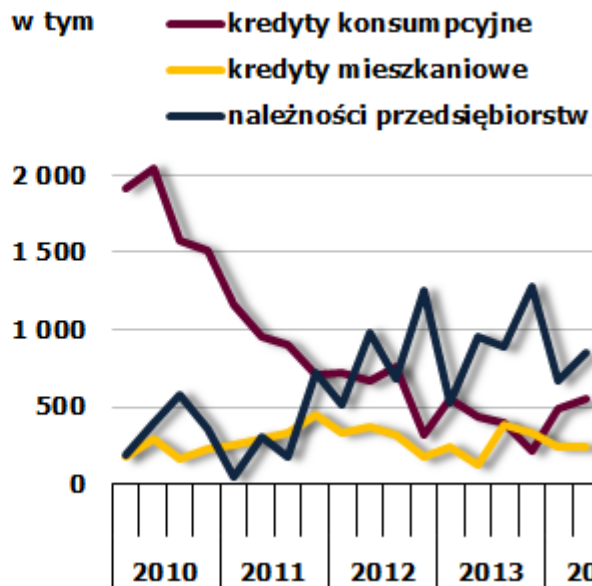
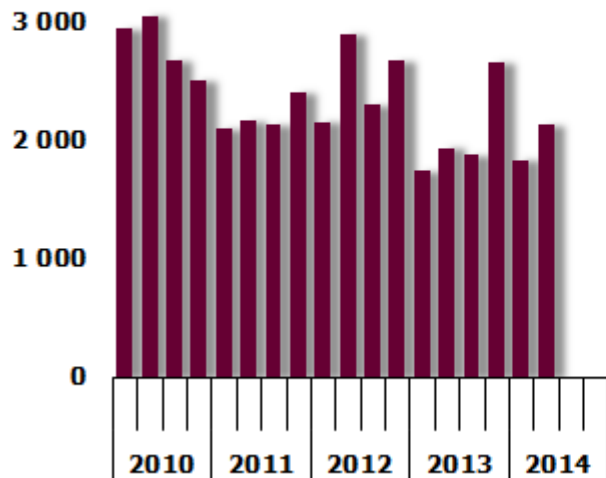
Koszty (mln zł)

■ Wynik odsetkowy
■ Wynik z tytułu opłat i prowizji
■ Pozostały wynik działalności bankowej

■ Koszty działania i amortyzacja
■ Saldo odpisów i rezerw

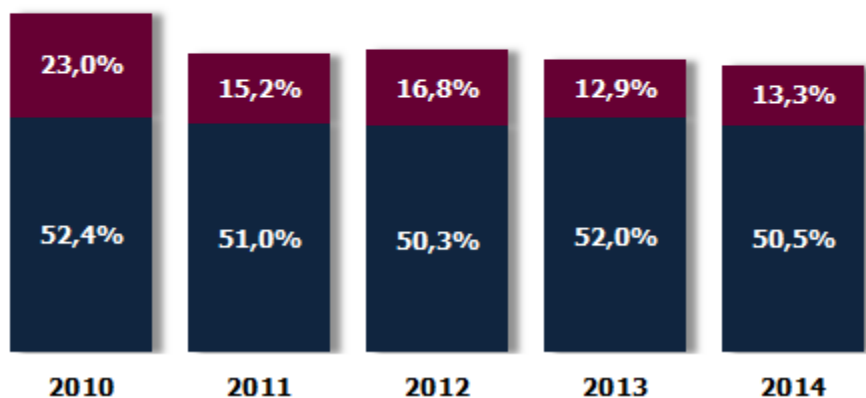
Kwartalne saldo odpisów i rezerw (mln zł)

- W kierunku zwiększenia ujemnego salda odpisów i rezerw oddziaływał wzrost odpisów na pozostałe należności od gospodarstw domowych (o 173 mln zł), kredyty mieszkaniowe (o 120 mln zł), konsumpcyjne (o 55 mln zł), należności od przedsiębiorstw (o 35 mln zł) oraz skali tworzonych rezerw (o 77 mln zł)
- W kierunku obniżenia salda odpisów i rezerw oddziaływał wzrost dodatniego wyniku IBNR (o 207 mln zł)

Udział kosztów i odpisów w wyniku działalności bankowej oraz pozostałych przychodach i kosztach

- Koszty działania i amortyzacja
- Saldo odpisów i rezerw

Obniżenie udziału kosztów działania i amortyzacji w wyniku działalności bankowej oraz pozostałych przychodach i kosztach operacyjnych; marginalny wzrost udziału salda odpisów i rezerw

NIM (marża odsetkowa)

C/I (koszty/dochody)

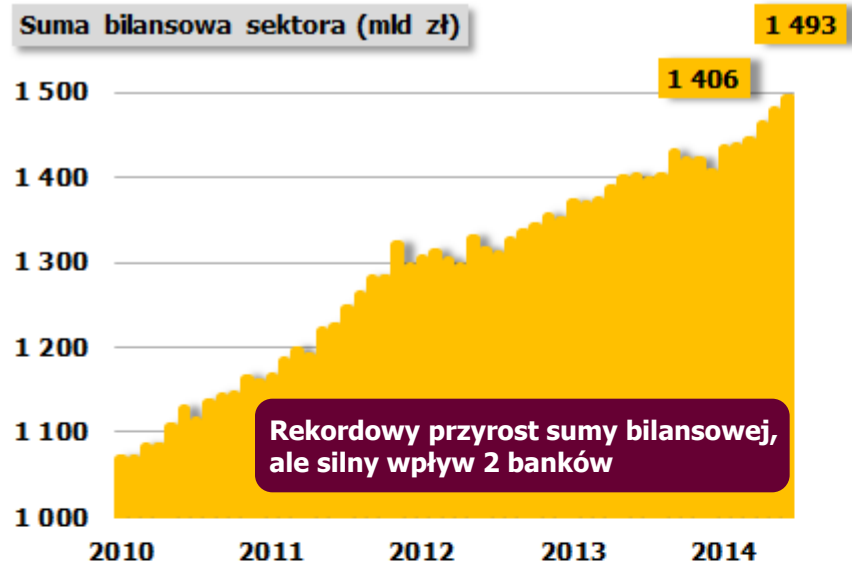

ROE (zwrot na kapitale)

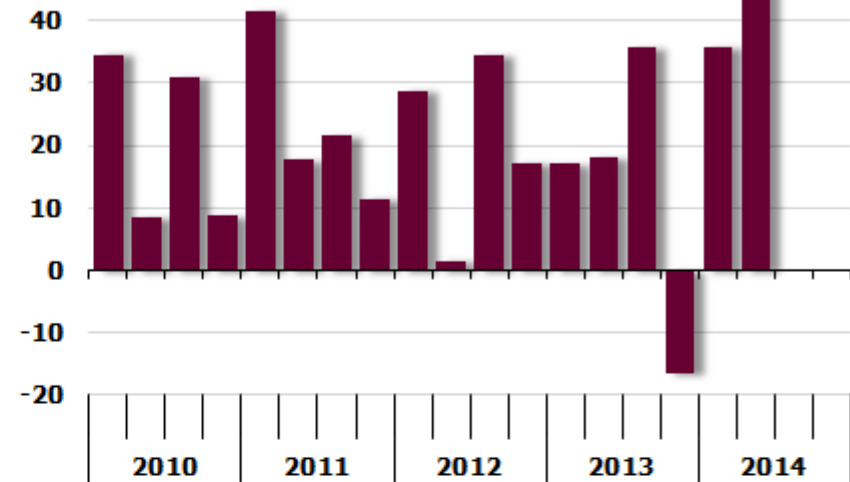

Poprawa podstawowych miar efektywności działania

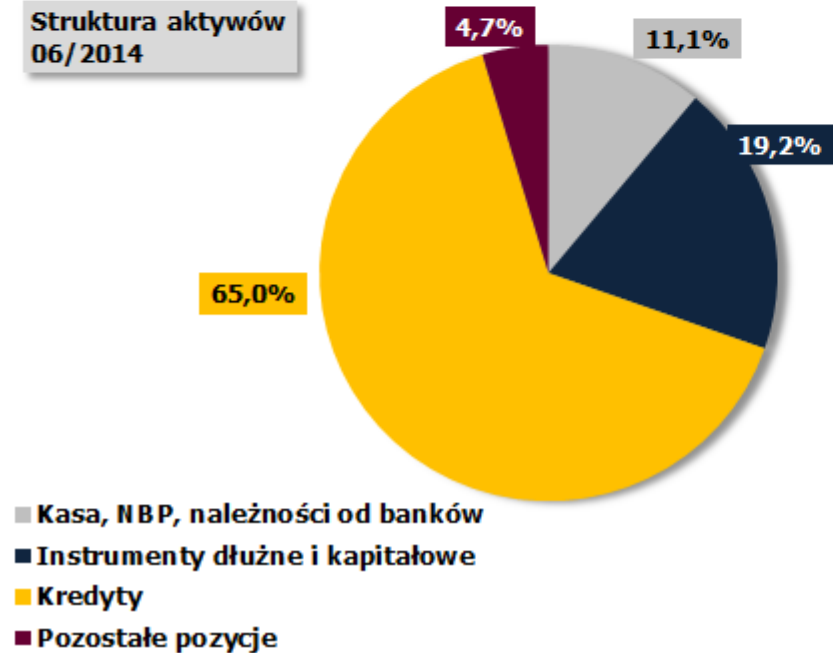
Suma bilansowa sektora (mld zł)

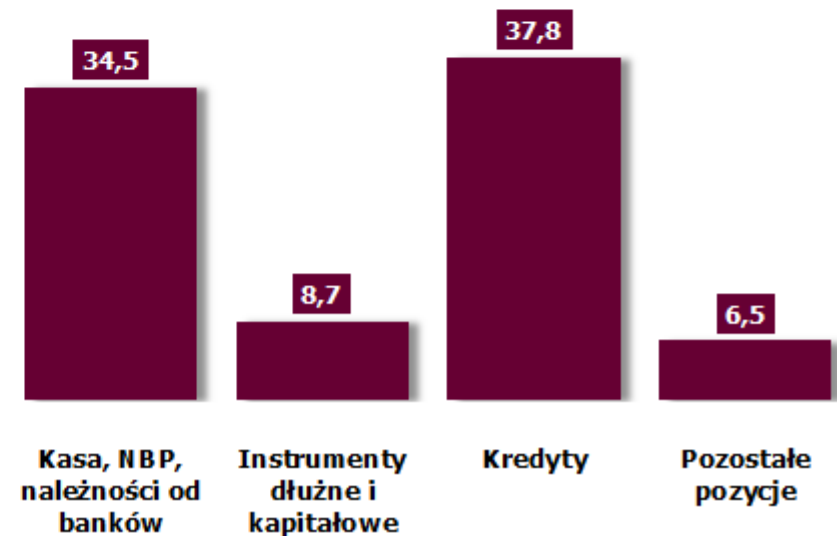
Kwartałna skorygowana zmiana stanu sumy bilansowej (mld zł)

Struktura aktywów 06/2014

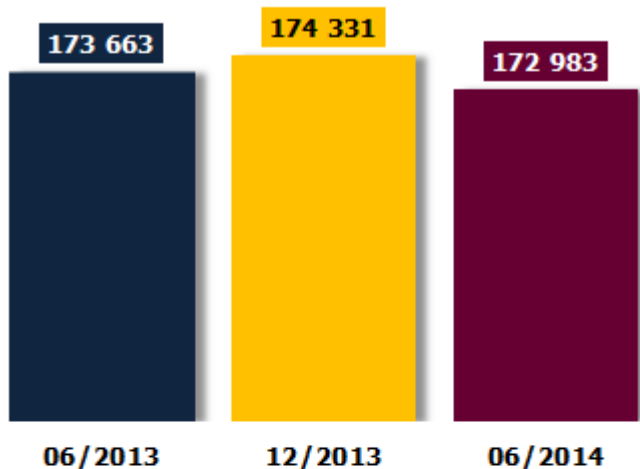
Zmiana stanu (nominalna) głównych pozycji aktywów w 2014 (mld zł)

Zmniejszenie zatrudnienia, wzrost sieci sprzedaży; wzrost koncentracji mierzonej udziałem w aktywach sektora; istotny wzrost udziału inwestorów krajowych w aktywach sektora

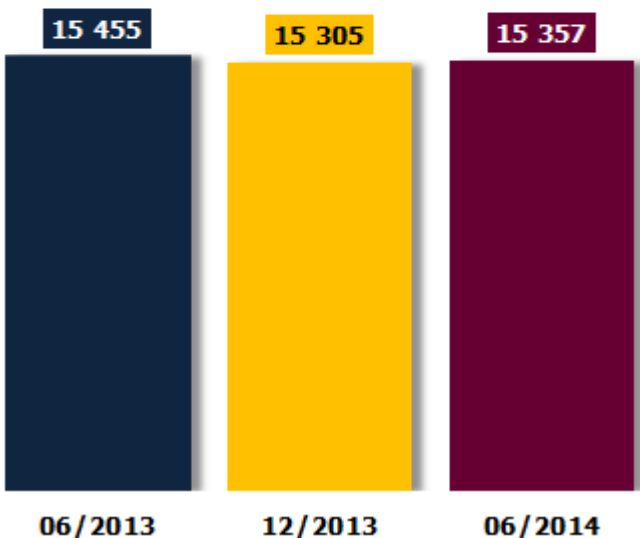
Zatrudnienie

w 2014 -1 348; r/r -680

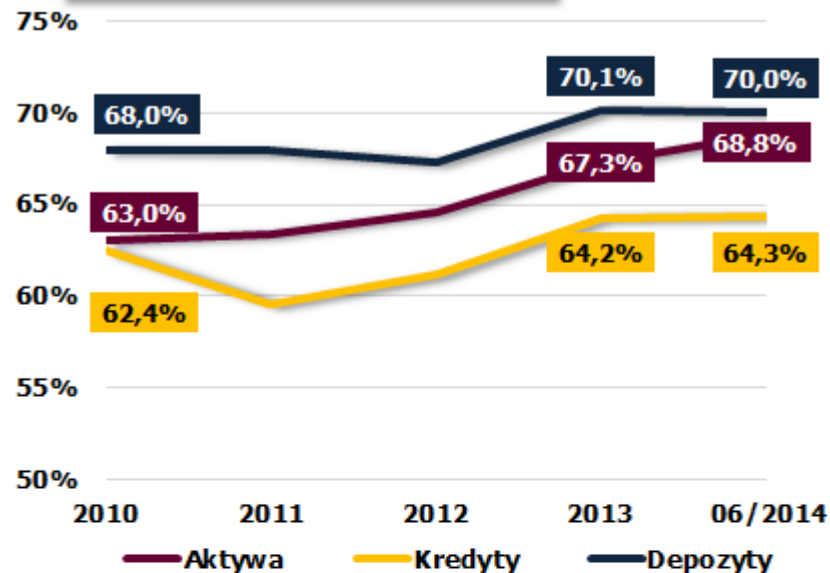

Sieć placówek

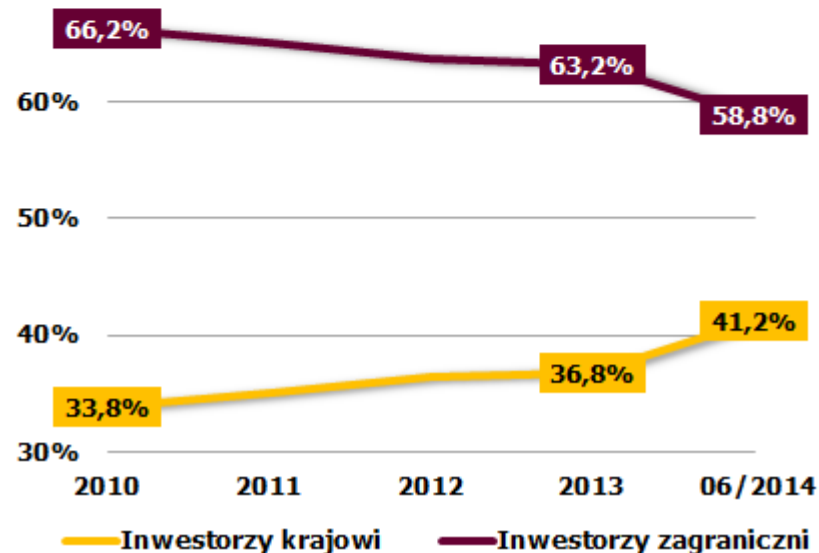
w 2014 +52; r/r -98

Udział 10-ciu największych banków

Struktura własnościowa sektora

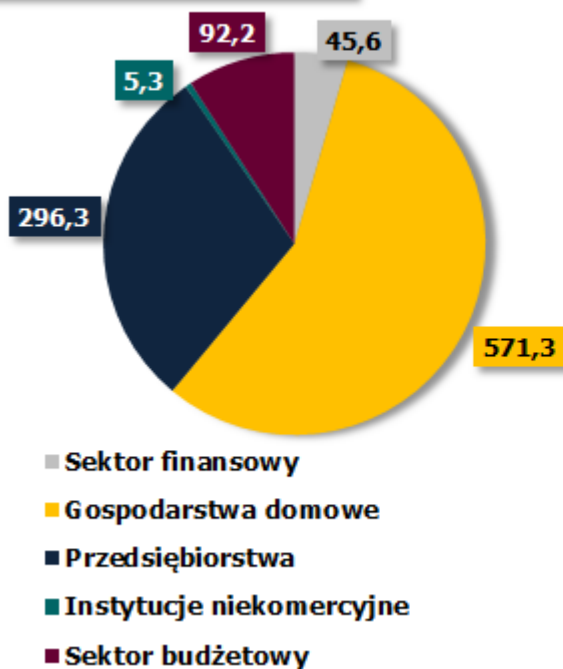

Przyspieszenie tempa wzrostu kredytów dla sektora niefinansowego

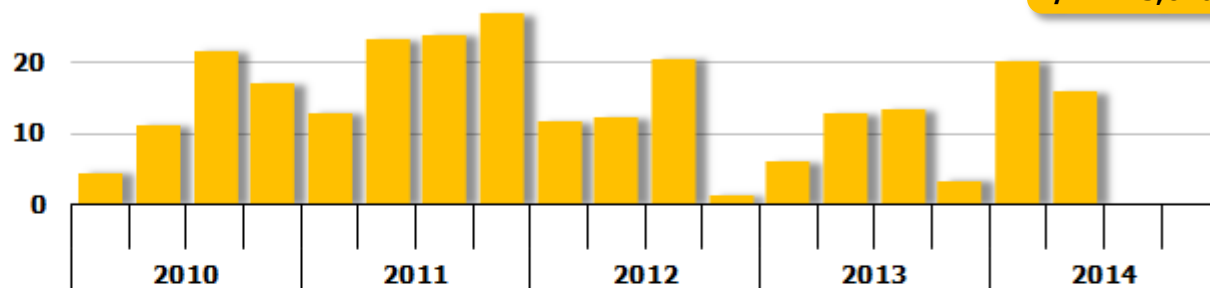
	06/2013	12/2013	06/2014	Nominalna		Skorygowana	
				mld zł	%	mld zł	%
KREDYTY OGÓŁEM	967,1	971,9	1010,6	38,7	4,0%	36,3	3,7%
Sektor finansowy	42,3	41,3	45,6	4,2	10,2%	4,2	10,1%
Sektor niefinansowy	834,3	837,8	872,9	35,1	4,2%	32,8	3,9%
Gospodarstwa domowe	548,0	554,6	571,3	16,7	3,0%	14,7	2,6%
- mieszkaniowe	334,2	335,7	344,2	8,5	2,5%	6,6	2,0%
- konsumpcyjne	122,1	126,3	128,5	2,2	1,7%	2,1	1,7%
- pozostałe	91,7	92,6	98,6	6,0	6,5%	6,0	6,4%
Przedsiębiorstwa	281,4	278,0	296,3	18,4	6,6%	18,0	6,5%
Sektor budżetowy	90,6	92,8	92,2	-0,6	-0,6%	-0,7	-0,7%
<i>wg waluty</i>							
- złote	678,7	696,8	733,2	36,4	5,2%	36,4	5,2%
- waluty	288,4	275,1	277,4	2,3	0,8%	-0,1	0,0%

- Po obserwowanym w końcu ub.r. wyhamowaniu wzrostu akcji kredytowej, w I i II kwartale br. doszło do jej ponownego przyspieszenia, a odnotowany przyrost stanu kredytów był wyższy niż w całym ub.r.
- Głównymi obszarami wzrostu były kredyty dla przedsiębiorstw i gospodarstw domowych, a w mniejszym stopniu dla sektora finansowego. W obszarze kredytów dla sektora budżetowego utrzymywała się stagnacja

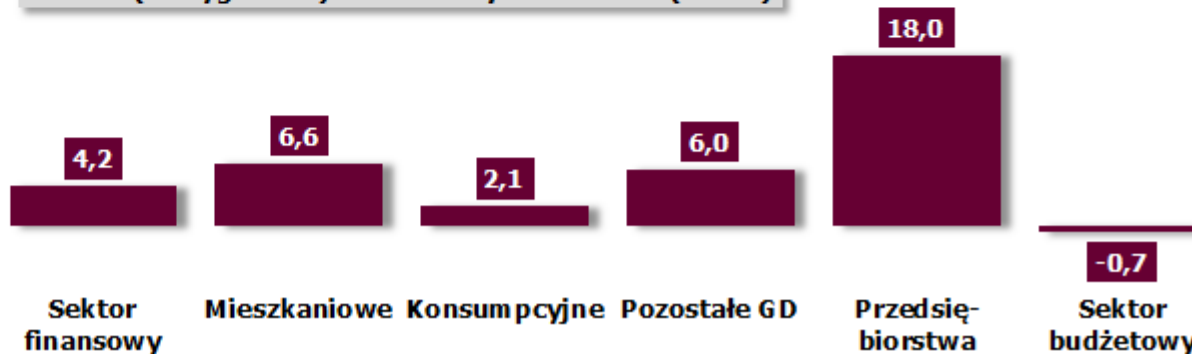
Struktura kredytów - 06/2014 (mld zł)

Kwartalna (skorygowana) zmiana stanu kredytów ogółem (mld zł)

Zmiana (skorygowana) stanu kredytów w 2014 (mld zł)

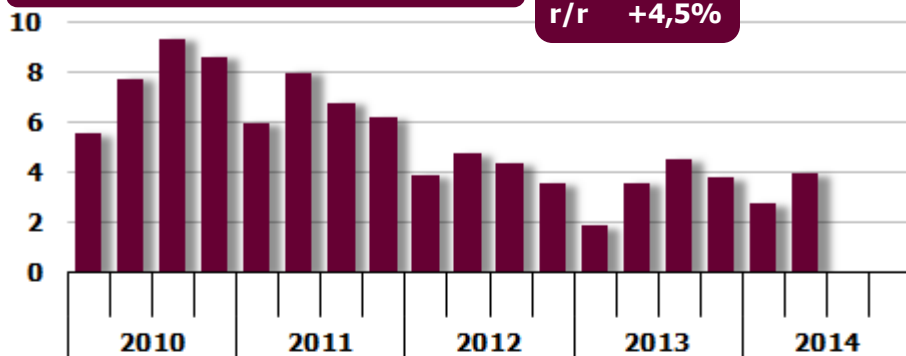

Kwartalna zmiana (skorygowana) stanu kredytów (mld zł)

MIESZKANIOWE

+6,6 mld zł

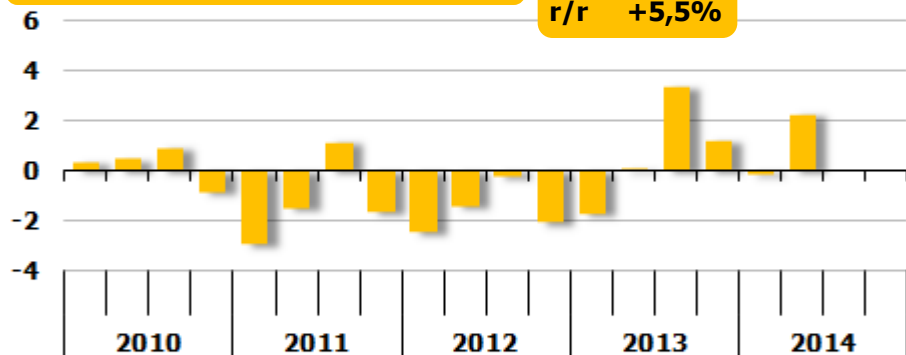
r/r +2,0%
+4,5%

KOSNUMPCYJNE

+2,1 mld zł

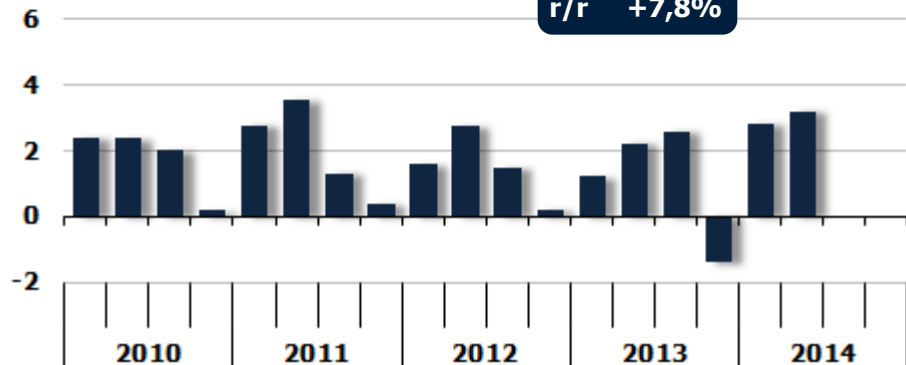
r/r +1,7%
+5,5%

POZOSTAŁE GD

+6,0 mld zł

r/r +6,4%
+7,8%

Przyspieszenie wzrostu kredytów dla gospodarstw domowych, wynikające z rekordowo niskich stóp procentowych, stopniowej poprawy koniunktury oraz zmian regulacyjnych

Kredyty MIESZKANIOWE

- Przyrost akcji kredytowej nieco wyższy niż w analogicznym okresie ub.r. (byłby wyższy, gdyby nie duża transakcja sprzedaży części portfela kredytów mieszkaniowych)
Popytowi sprzyjają rekordowo niskie stopy procentowe, zmiany regulacyjne, stabilizacja cen mieszkań oraz poprawa koniunktury gospodarczej
- Dzięki wyeliminowaniu sprzedaży kredytów walutowych ich udział po raz pierwszy od 2001 spadł poniżej 50% (do 48,1%)
- Nadmiernie liberalne zasady udzielania niektórych kredytów, m.in.: wysoki udział w sprzedaży kredytów o LTV > 80%, nadmiernie wydłużone okresy spłaty, przyjmowanie do wyliczania zdolności kredytowej zbyt niskich kosztów utrzymania (na poziomie minimum socjalnego lub niższym)
- Pomimo ograniczonego wzrostu akcji kredytowej deweloperzy notują rekordową sprzedaż mieszkań, rośnie też ich aktywność inwestycyjna. Silny wzrost zdolności kredytowej (20-30%) niesie jednak ryzyko wzrostu cen nieruchomości nieuzasadnionego wzrostem kosztów budowy i pogorszenia relacji przeciętnych wynagrodzeń do przeciętnych cen, jak też do stopniowej akumulacji nadmiernego ryzyka w sektorze bankowym i gospodarce

Kredyty KOSNUMPCYJNE

- Po obserwowanym w I kwartale ub.r. zmniejszeniu stanu portfela kredytów konsumpcyjnych, w II ich stan wyraźnie wzrósł
- Dane BIK wskazują na rekordowy (w skali półrocza) poziom sprzedaży kredytów konsumpcyjnych przez banki i SKOKi

POZOSTAŁE kredyty dla gospodarstw domowych

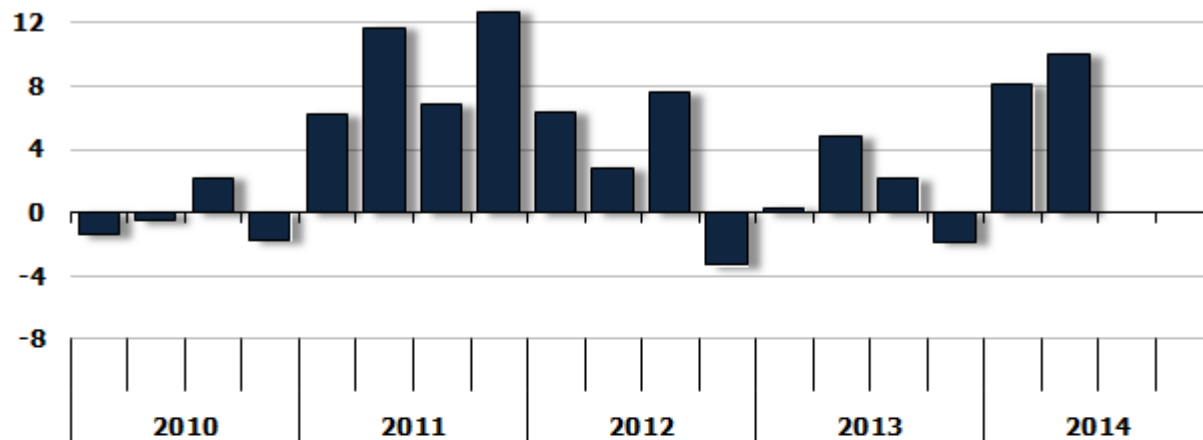
- Akcja kredytowa wykazuje stabilny wzrost

Kwartałna zmiana (skorygowana) stanu kredytów (mld zł)

PRZEDSIĘBIORSTWA OGÓŁEM

+18,0 mld zł

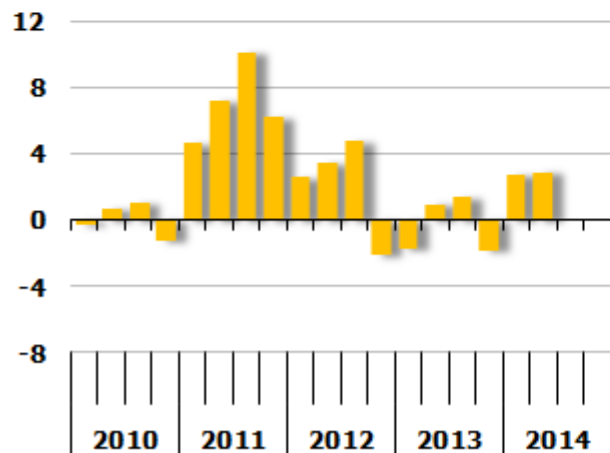
r/r **+6,5%**
+6,6%

MSP

+5,7 mld zł

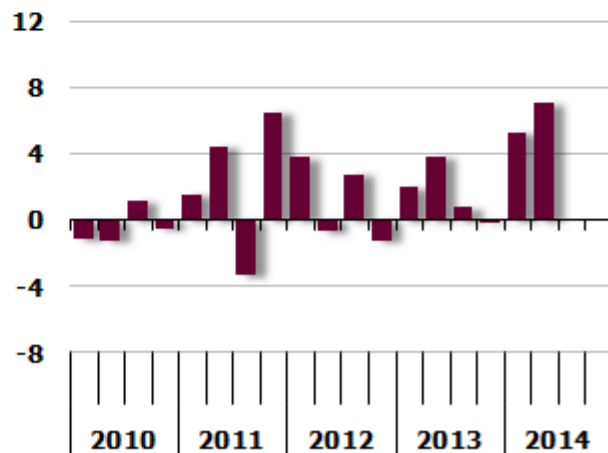
r/r **+3,5%**
+3,2%

DUŻE

+12,,3 mld zł

r/r **+10,8%**
+11,5%

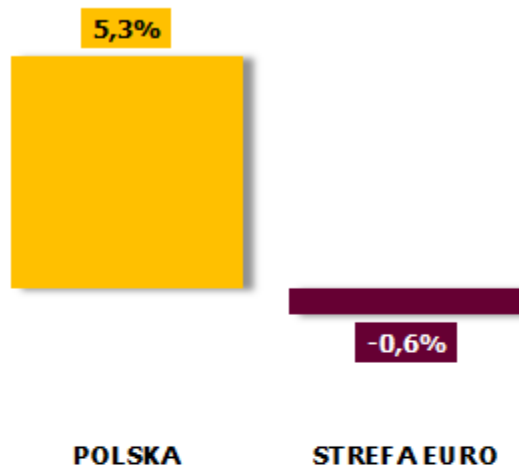
- Odnotowany w I półroczu przyrost stanu kredytów dla przedsiębiorstw był ponad trzykrotnie wyższy niż w analogicznym okresie ub.r. Należy to łączyć z wyraźną poprawą koniunktury gospodarczej, rekordowo niskimi stopami procentowymi, rządowym programem Portfelowej Linii Gwarancyjnej De Minimis oraz poprawą nastrojów przedsiębiorstw
- W kolejnych okresach zachodzi szansa na kontynuację ożywienia akcji kredytowej. Głównym źródłem potencjalnego zagrożenia dla realizacji tego scenariusza jest niepewność co do trwałości i siły ożywienia w strefie euro, jak też eskalacja kryzysu na Ukrainie oraz związane z nim sankcje, co może mieć niekorzystny wpływ na gospodarkę oraz skłonność przedsiębiorstw do zwiększania aktywności i inwestycji

W kontekście rozwoju akcji kredytowej dla sektora przedsiębiorstw należy też mieć na uwadze stały rozwój alternatywnych form finansowania, jak też samofinansowanie

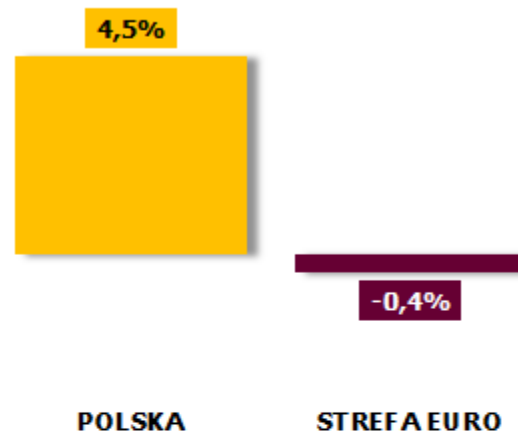
Dynamika kredytów dla sektora niefinansowego w Polsce pozostaje wyraźnie wyższa niż w większości krajów UE, zwłaszcza w strefie euro

ROCZNE TEMPO WZROSTU KREDYTÓW (06/2014)

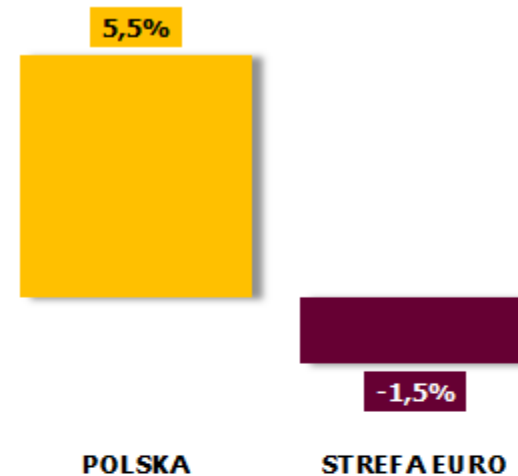
GOSPODARSTWA DOMOWE

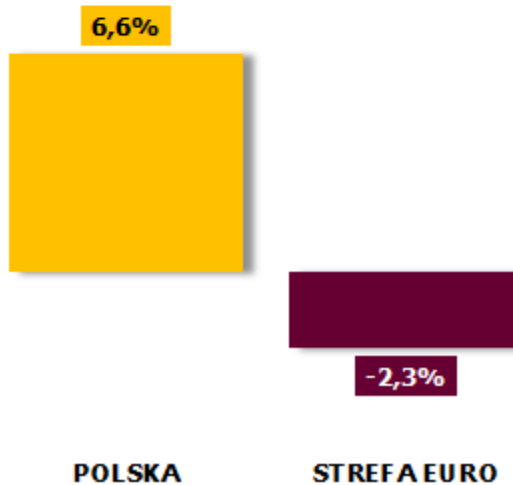
w tym MIESZKANIOWE

w tym KONSUMPCYJNE

PRZEDSIĘBIORSTWA

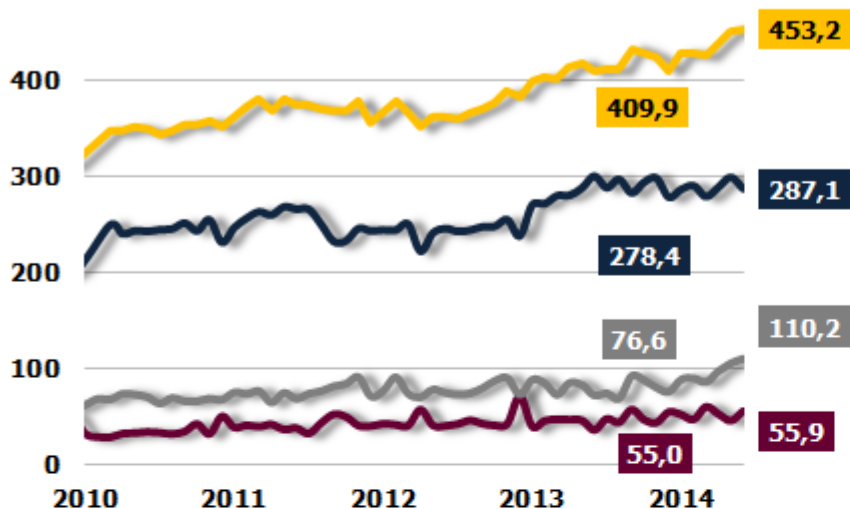

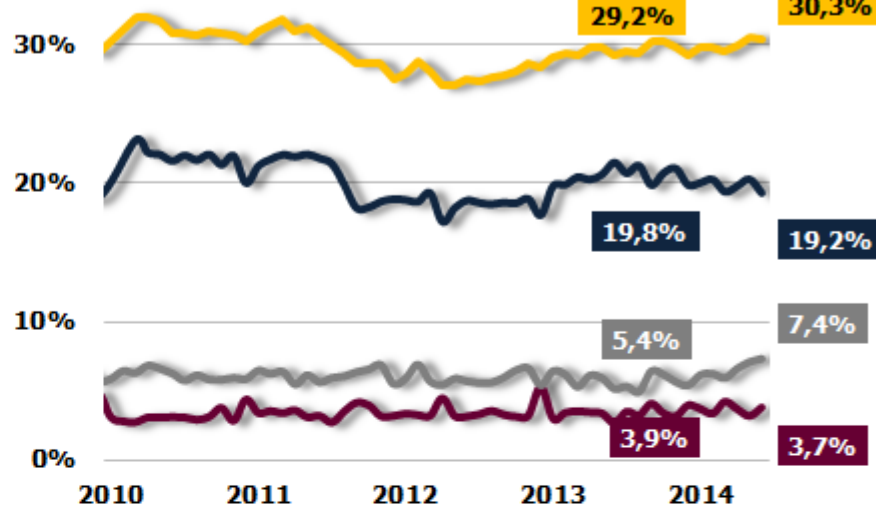
Zwiększenie stanu najbardziej płynnych aktywów

— Kasa, NBP — Należności od banków — Instrumenty dłużne i kapitałowe — RAZEM

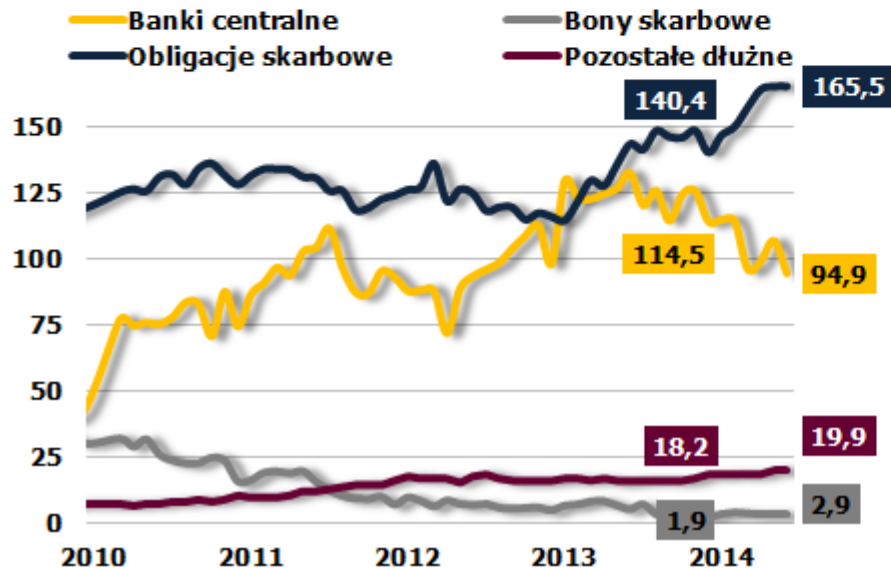
Wartość (mld zł)

Udział w aktywach (%)

Struktura instrumentów dłużnych (mld zł)

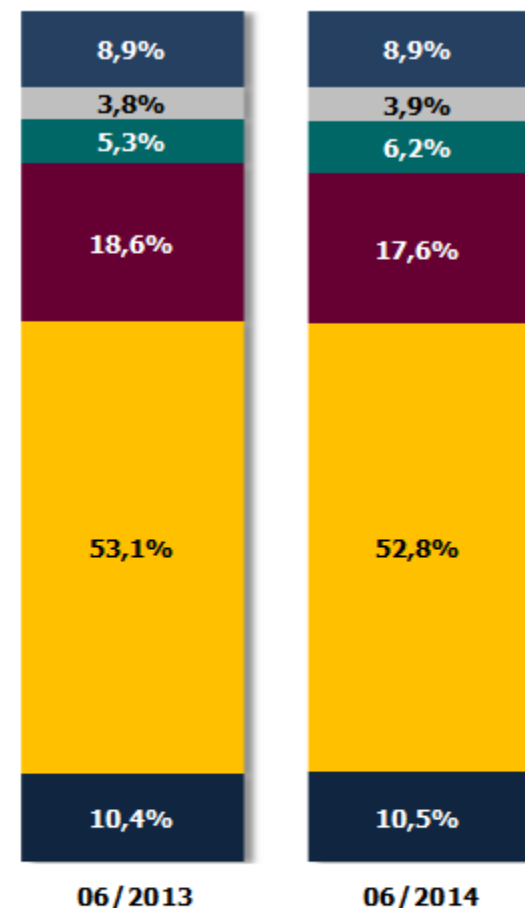

W I półroczu br. odnotowano znaczne zwiększenie inwestycji banków w najpłynniejsze aktywa (należności od banków oraz portfela obligacji skarbowych, którym towarzyszyło zmniejszenie stanu bonów pieniężnych NBP uległ redukcji). Wzrost ten jednak w znacznym stopniu wynikał z okresowego wzrostu stanu tych aktywów w banku państwowym oraz transakcji zawartej przez PKO BP

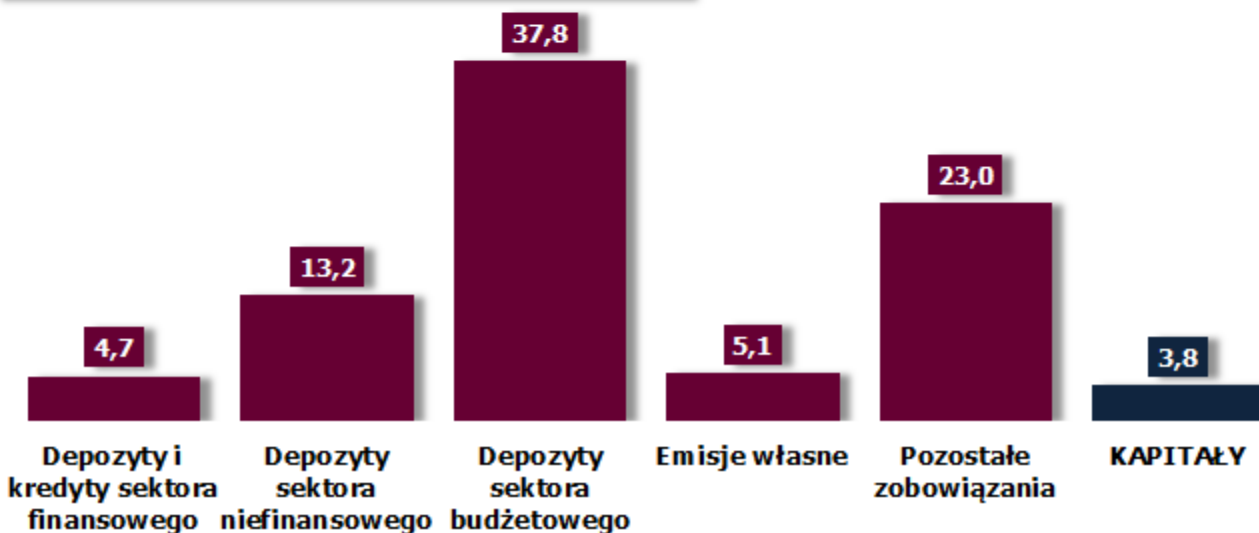
Silny przyrost zobowiązań, umiarkowany wzrost kapitałów

	06/2013	12/2013	06/2014	Nominalna		Skorygowana	
				mld zł	%	mld zł	%
ZOBOWIĄZANIA	1 255,9	1 252,7	1 336,5	83,7	6,7%	81,7	6,5%
Depozyty i kredyty sek. finansowego	260,0	257,5	262,2	4,7	1,8%	3,6	1,4%
Depozyty sektora niefinansowego	744,1	775,4	788,6	13,2	1,7%	12,7	1,6%
Gospodarstwa domowe	534,0	548,2	569,0	20,9	3,8%	20,5	3,7%
Przedsiębiorstwa	192,4	209,7	201,4	-8,4	-4,0%	-8,5	-4,1%
Depozyty sektora budżetowego	74,2	55,4	93,2	37,8	68,3%	37,7	68,0%
Emisje własne	52,9	53,8	58,9	5,1	9,4%		
Zobowiązania podporządkowane	7,0	7,0	7,1	0,1	1,4%		
Pozostałe	117,6	103,6	126,5	22,9	22,1%		
<i>wg waluty</i>							
- złotowe	990,4	986,2	1 003,7	17,5	1,8%	17,5	1,8%
- walutowe	265,5	266,5	332,7	66,2	24,9%	64,2	23,9%
<i>wg kraju</i>							
- rezydent	1 021,1	1 035,1	1 115,0	80,0	7,7%	79,2	7,7%
- nierezydent	234,8	217,7	221,4	3,8	1,7%	2,5	1,1%
<i>w tym z grupy macierzystej</i>	143,6	120,1	101,6	-18,5	-15,4%		
KAPITAŁY	145,4	153,0	156,8	3,8	2,5%		

Struktura źródeł finansowania

Zmiana stanu źródeł finansowania w 2014 (mld zł)

- Pozostałe zobowiązania
- Emisje własne
- Depozyty sektora budżetowego
- Depozyty i kredyty sektora finansowego
- Depozyty sektora niefinansowego
- Kapitały

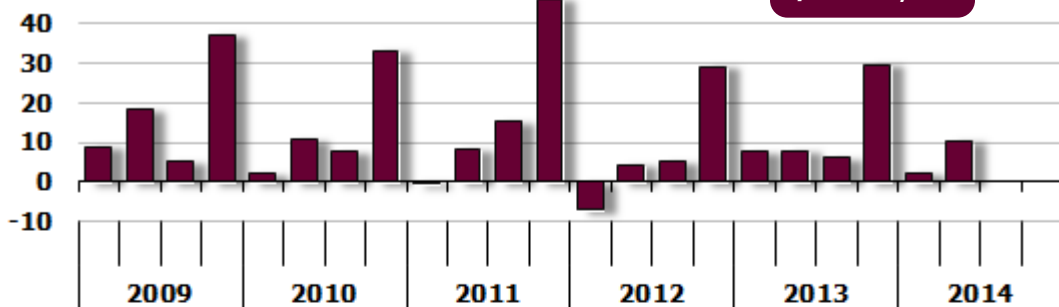
Umiarkowany przyrost depozytów sektora niefinansowego

Kwartałna zmiana (skorygowana) stanu depozytów (mld zł)

SEKTOR NIEFINANSOWY OGÓŁEM

+12,7 mld zł

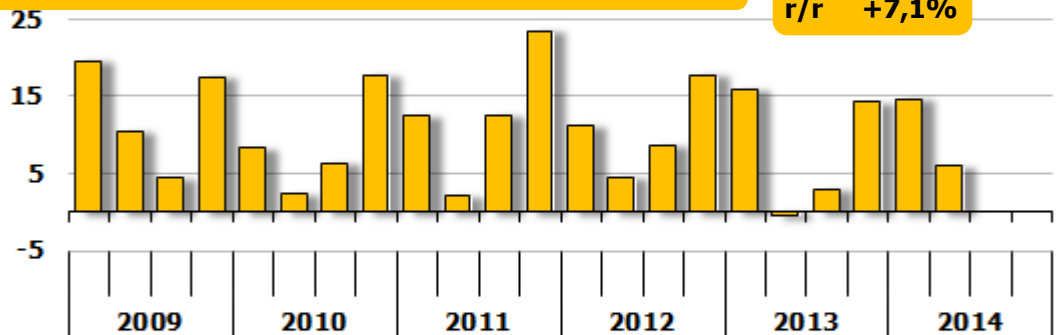
+1,6%
r/r +6,5%

GOSPODARSTWA DOMOWE

+20,5 mld zł

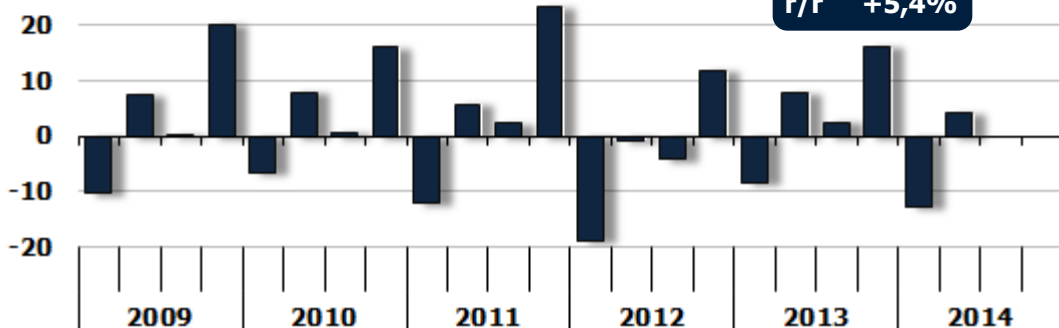
+3,7%
r/r +7,1%

PRZEDSIĘBIORSTWA

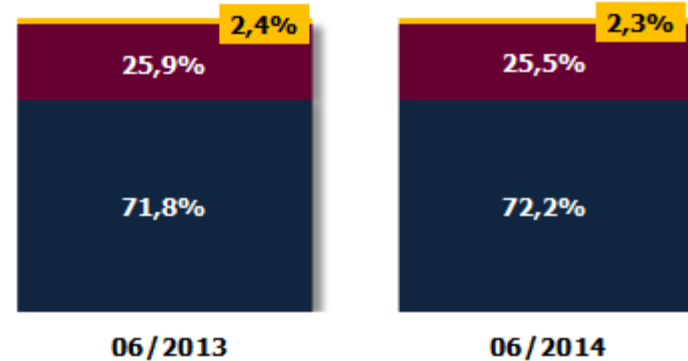
-8,5 mld zł

-4,1%
r/r +5,4%

- Przyrost depozytów był niższy niż w analogicznym okresie 2013, co wynikało z wyższego niż w ub.r. okresowego spadku stanu depozytów przedsiębiorstw, podczas gdy przyrost depozytów gospodarstw domowych okazał się nieco wyższy niż w analogicznym okresie ub.r.
- Z punktu widzenia możliwości rozwoju bazy depozytowej w kolejnych okresach wyzwaniem dla banków pozostaje środowisko niskich stóp procentowych (zmniejszenie przyrostu depozytów z tytułu odsetek od już złożonych lokat, zmniejszenie skłonność do oszczędzania, poszukiwanie alternatywnych inwestycji). Z drugiej strony, zwiększeniu oszczędności powinna sprzyjać wyraźna poprawa koniunktury gospodarczej i związany z nią wzrost wynagrodzeń, co pozytywnie wpływa na sytuację finansową części gospodarstw domowych

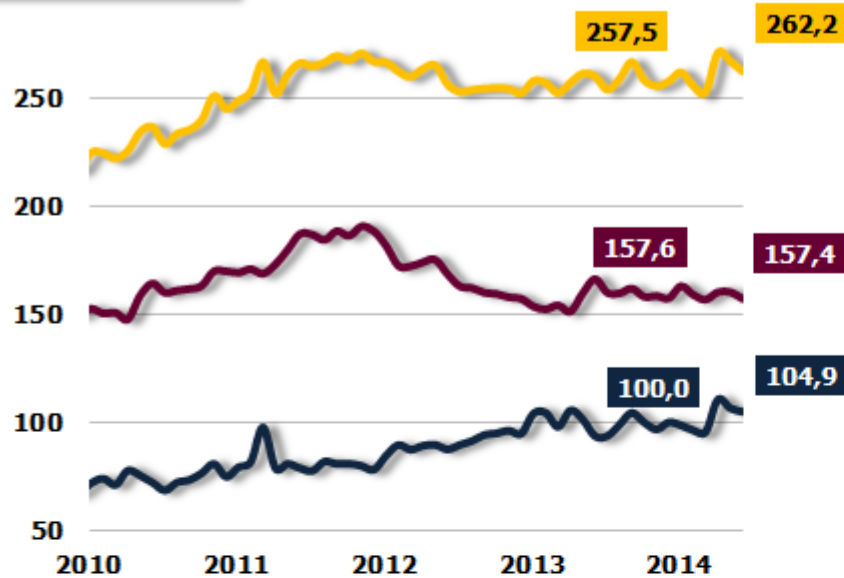
Struktura depozytów

- Instytucje niekomercyjne
- Przedsiębiorstwa
- Gospodarstwa domowe

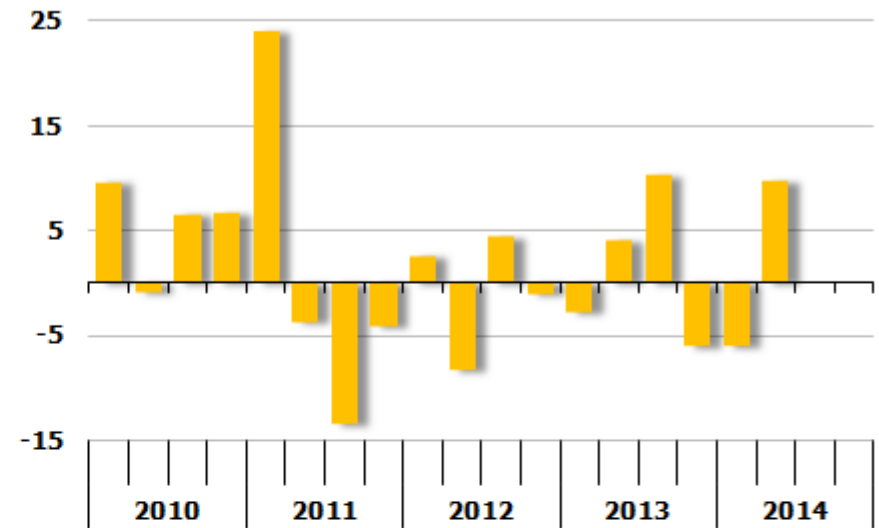
Stabilny poziom depozytów i kredytów sektora finansowego, ale ich rola stopniowo maleje

Struktura (mld zł)

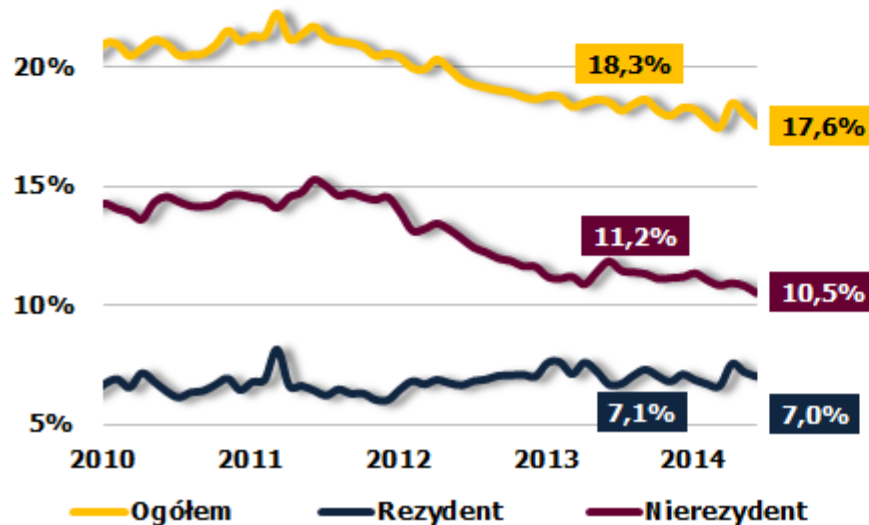

Skorygowana zmiana kwartalna (mld zł)

3,6 mld zł; +1,4%
r/r + 3,0%

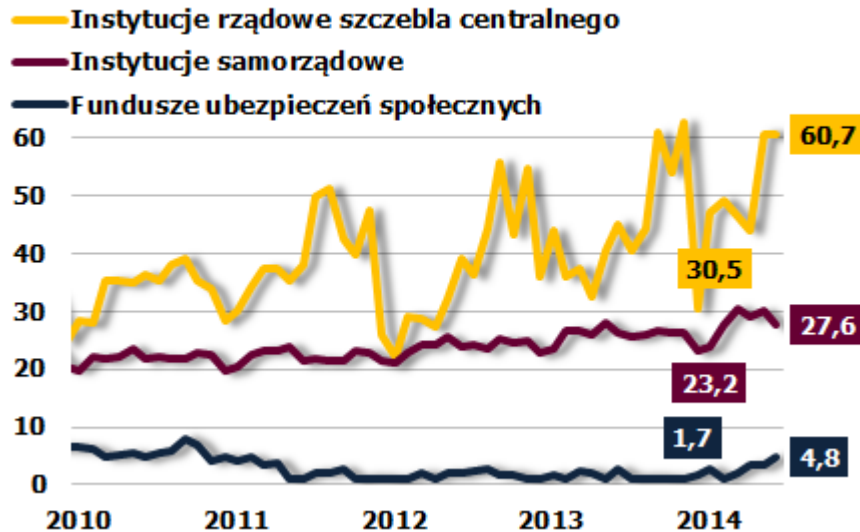
Udział w sumie bilansowej

- Pomimo okresowych wahań, stan depozytów oraz kredytów sektora finansowego, pozostaje w ostatnich latach względnie stabilny, a zmiany stanu tych środków wynikają głównie ze zmienności kursu złotego względem walut głównych (połowa środków przypada na waluty obce), skali operacji prowadzonych na rynku finansowym, zmian strategii działania do jakiej dochodzi w niektórych bankach oraz bieżącego zarządzania płynnością banków
- Stabilizacja poziomu tych środków, prowadzi do stopniowego zmniejszenia ich udziału w strukturze zobowiązań i sumie bilansowej

Silny ale okresowy wzrost depozytów budżetowych, wzrost stanu emisji własnych

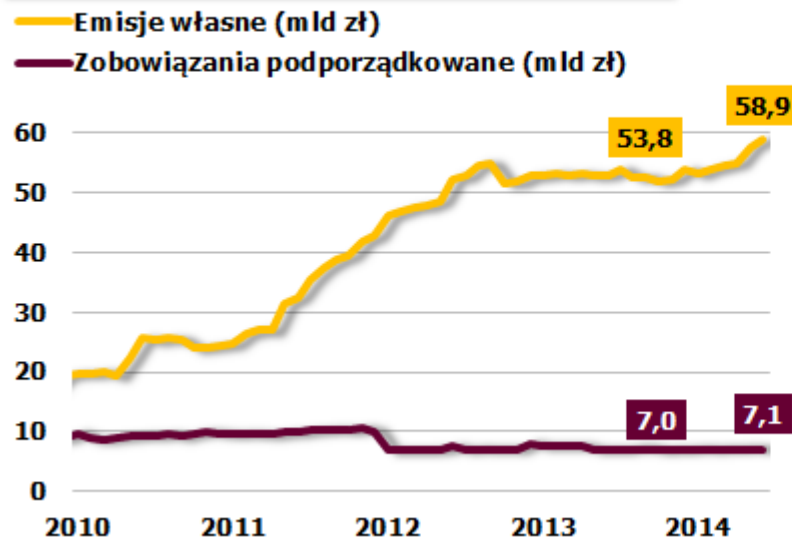
Depozyty sektora budżetowego (mld zł)

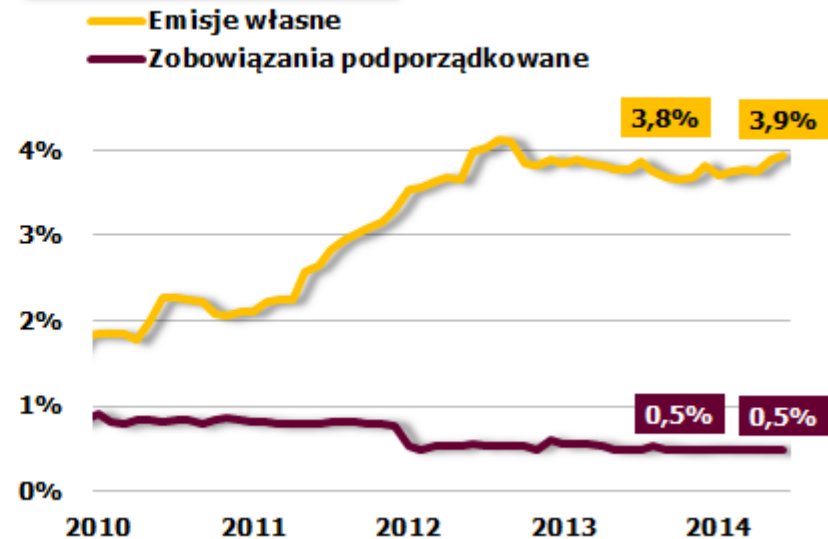
- Głównym czynnikiem wzrostu zobowiązań sektora bankowego w I półroczu br. był silny, ale okresowy i silnie skoncentrowany przyrost depozytów sektora budżetowego (+37,8 mld zł)
- Niektóre banki dokonały nowych emisji własnych w rezultacie czego odnotowano istotny wzrost ich stanu (+5,1 mld zł)
- Stan pożyczek podporządkowanych pozostał na poziomie z ub.r.

Rola depozytów sektora budżetowego, emisji własnych i pożyczek podporządkowanych w finansowaniu działalności banków pozostaje ograniczona, co wynika z ich relatywnie niedużej wartości oraz silnej koncentracji

Emisje własne i zobowiązania podporządkowane

Udział w sumie bilansowej

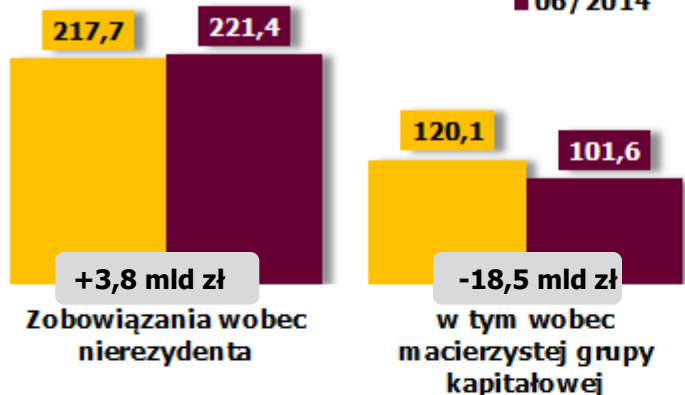

Stabilny poziom finansowania zagranicznego prowadzący do zmniejszenia uzależnienia od środków zagranicznych i wzrostu stabilności sektora

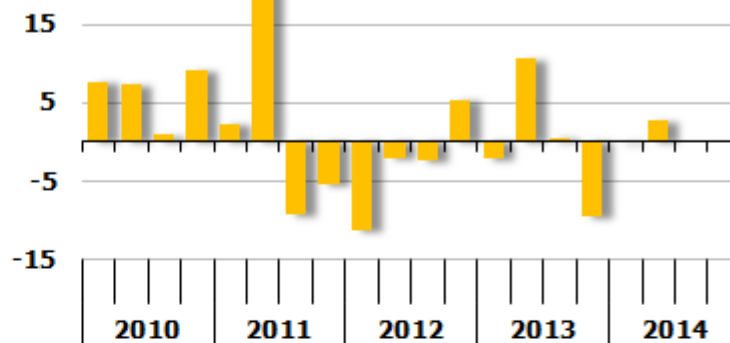
W Polsce nie występuje „delewarowanie” banków zagranicznych - zmiany stanu środków zagranicznych wynikają ze zmian strategii działania, wahań złotego oraz operacji skarbowych

Finansowanie zagraniczne (mld zł)

■ 12/2013
■ 06/2014

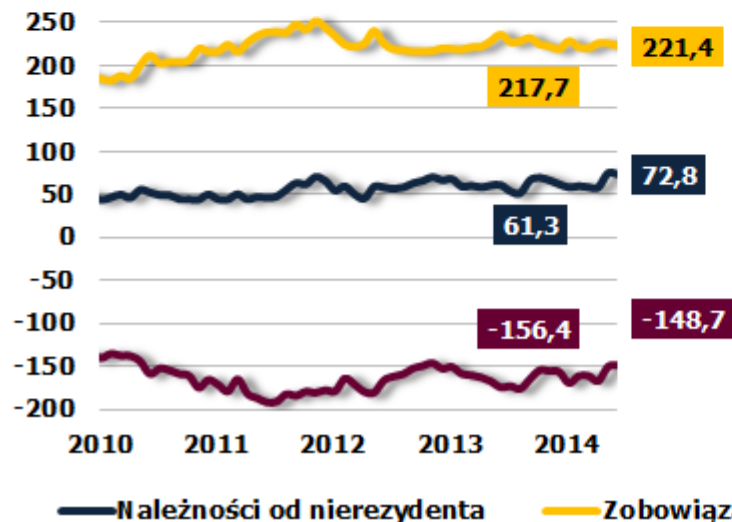

Kwartałna zmiana (skorygowana) finansowania zagranicznego (mld zł)

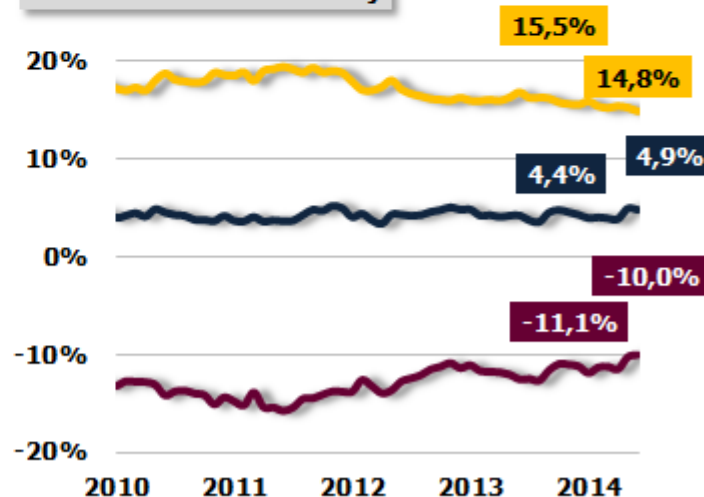

+2,5 mld zł;
r/r +1,1%
-3,0%

Należności, zobowiązania, luka (mld zł)

Udział w sumie bilansowej

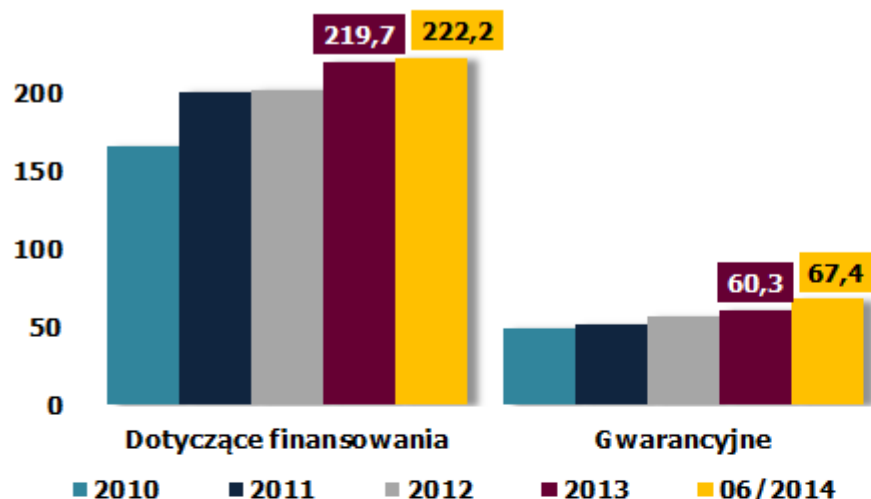

— Należności od nierezydenta   — Zobowiązania wobec nierezydenta   — Luka finansowania

W I półroczu br. poziom finansowania zagranicznego nie uległ większym zmianom, ale należy odnotować zmniejszenie stanu środków macierzystych grup kapitałowych, co ma związek z transakcją zawartą przez PKO BP w celu przejęcia Nordea Bank Polska. Stabilizacja środków nierezydenta w połączeniu ze wzrostem innych zobowiązań oraz sumy bilansowej spowodowała zmniejszenie udziału tych środków w strukturze zobowiązań (do 16,6%) oraz sumie bilansowej (do 14,8%)

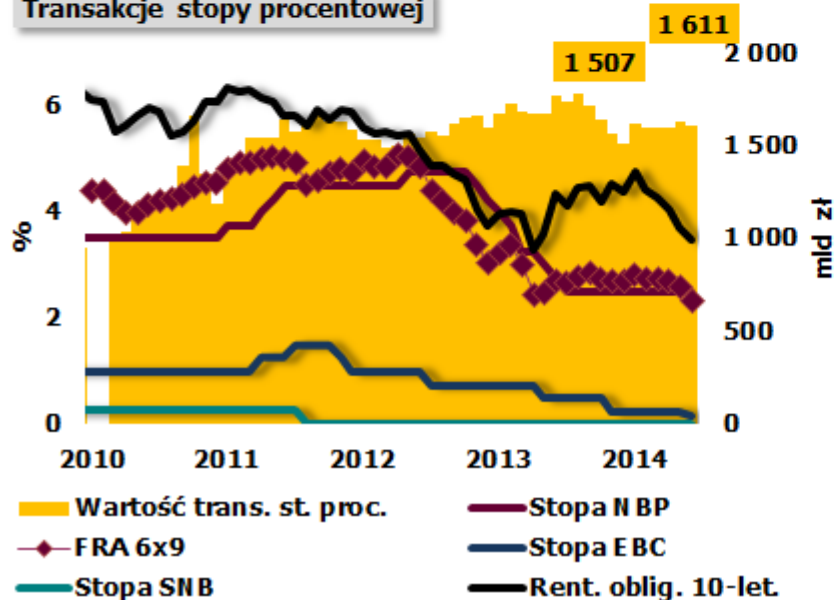
Umiarkowany wzrost udzielonych zobowiązań oraz stanu operacji instrumentami pochodnymi

Zobowiązania udzielone (mld zł)

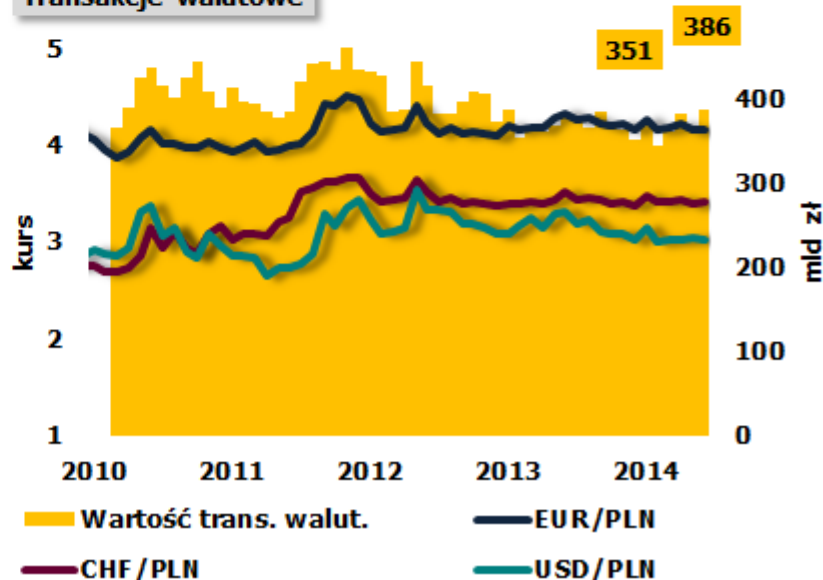

- Wzrost akcji kredytowej znalazł odzwierciedlenie we wzroście udzielonych przez banki zobowiązań dotyczących finansowania (+1,2%) oraz udzielonych gwarancji (+11,8%)
- Pomimo stabilnego poziomu stóp procentowych oraz kursów walutowych w I półroczu br. odnotowano wzrost wartości transakcji pochodnych dotyczących stopy procentowej (+6,9%) oraz operacji walutowymi instrumentami pochodnymi (+9,9%), co należy łączyć m.in. ze zwiększeniem portfela obligacji skarbowych oraz pojawieniem się oczekiwań na dalszą redukcję stóp procentowych NBP

Transakcje stopy procentowej

Transakcje walutowe

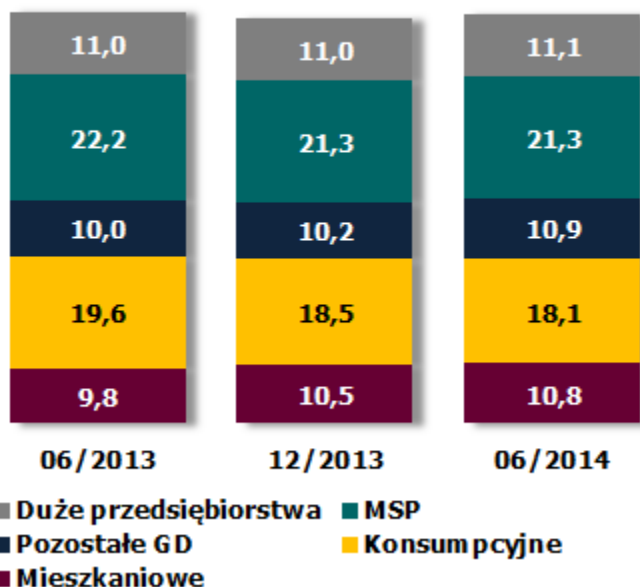

Stabilizacja jakości portfela kredytowego

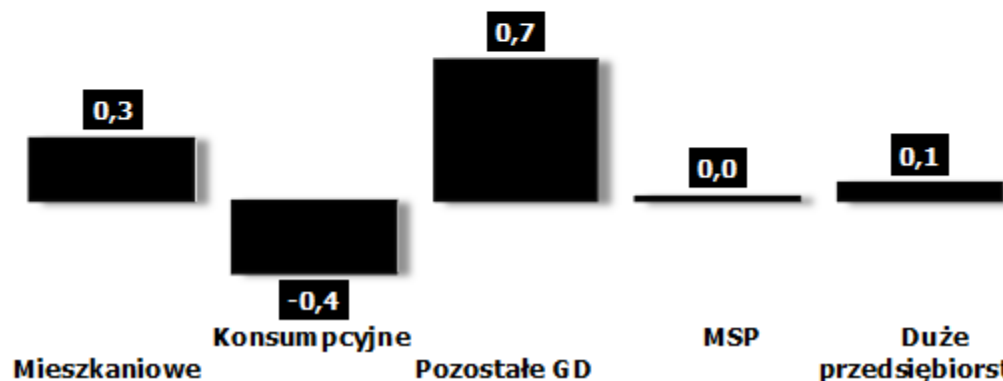
	Kredyty zagrożone (mld zł)			Zmiana mld zł		Udział w portfelu		
	06/2013	12/2013	06/2014			%	06/2013	12/2013
KREDYTY OGÓŁEM	73,3	72,0	72,8	0,7	1,0%	7,6%	7,4%	7,2%
Sektor finansowy	0,2	0,2	0,2	0,0	-13,5%	0,6%	0,5%	0,4%
Sektor niefinansowy	72,8	71,5	72,3	0,8	1,1%	8,7%	8,5%	8,3%
Sektor budżetowy	0,3	0,3	0,3	0,0	1,4%	0,4%	0,3%	0,3%
Gospodarstwa domowe	39,4	39,2	39,8	0,6	1,7%	7,2%	7,1%	7,0%
Konsumpcyjne	19,6	18,5	18,1	-0,4	-1,9%	16,1%	14,6%	14,1%
Mieszkaniowe	9,8	10,5	10,8	0,3	2,9%	2,9%	3,1%	3,1%
Pozostałe	10,0	10,2	10,9	0,7	6,8%	10,9%	11,0%	11,0%
Przedsiębiorstwa	33,2	32,3	32,4	0,1	0,3%	11,8%	11,6%	10,9%
MSP	22,2	21,3	21,3	0,0	0,1%	13,4%	13,0%	12,6%
Duże przedsiębiorstwa	11,0	11,0	11,1	0,1	0,8%	9,6%	9,6%	8,7%
Opóźnione > 30 dni								
Konsumpcyjne	22,7	21,3	20,8	-0,5	-2,5%	17,7%	16,1%	15,4%
Mieszkaniowe	11,5	11,5	11,4	0,0	-0,3%	3,5%	3,4%	3,3%

- Jakość kredytów pozostaje stabilna (stan kredytów zagrożonych wzrósł o 1,0 mld zł, ale ich udział obniżył się do 7,2%), co należy łączyć z dokonanim w poprzednich okresach zacieśnieniem polityki kredytowej, dobrą sytuacją finansową sektora przedsiębiorstw, silną redukcją stóp procentowych oraz poprawiającą się koniunkturą
- Zwiększenie stanu kredytów zagrożonych odnotowano w obszarze kredytów dla drobnych przedsiębiorców oraz kredytów mieszkaniowych, natomiast w pozostałych obszarach obserwowano stabilizację lub zmniejszenie ich stanu

Kredyty zagrożone sektora niefinansowego (mld zł)

Zmiana stanu kredytów zagrożonych w 2014 (mld zł)

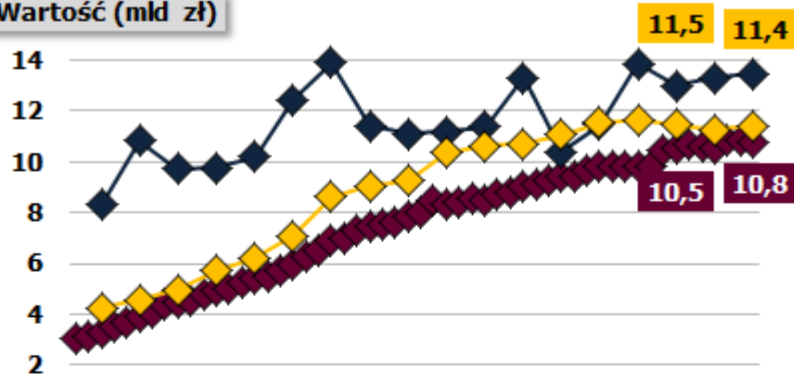

MIESZKANIOWE - STABILIZACJA dzięki sprzedaży „złych” kredytów

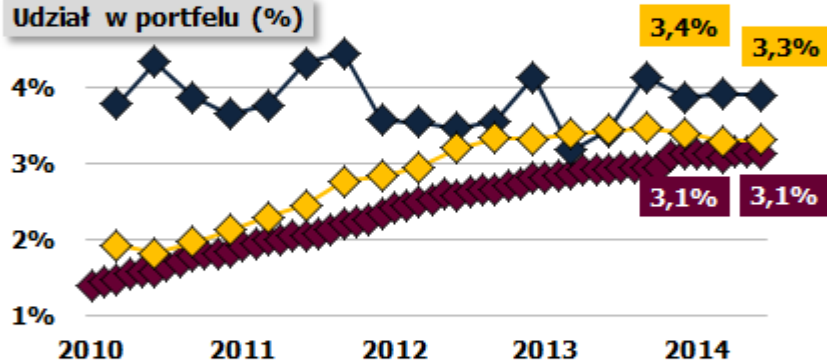
Zagrożone +0,3 mld zł Opóźnione > 30 0,0 mld zł

◆ Zagrożone ◆ Opóźnione 1-30 dni ◆ Opóźnione > 30 dni

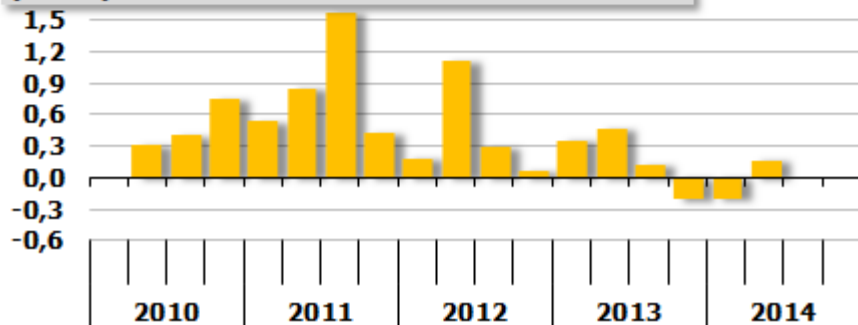
Wartość (mld zł)

Udział w portfolio (%)

Kwartałna zmiana kredytów opóźnionych > 30 dni (mld zł)

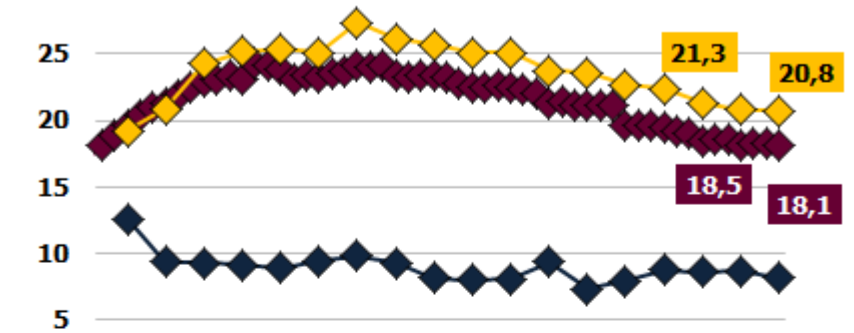

KONSUMPCYJNE - Nieznaczna POPRAWA

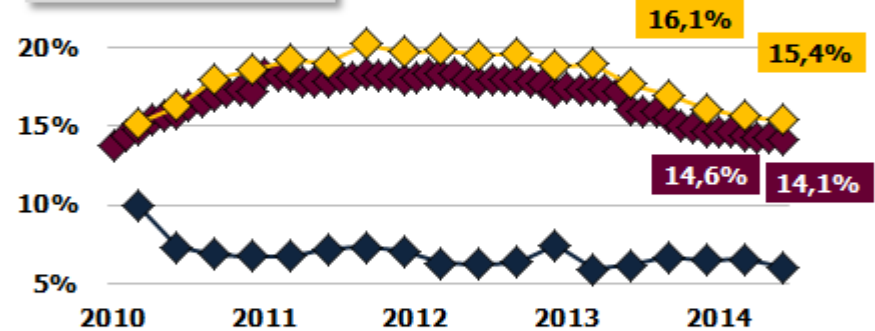
Zagrożone -0,4 mld zł Opóźnione > 30 -0,5 mld zł

◆ Zagrożone ◆ Opóźnienie 1-30 dni ◆ Opóźnienie > 30 dni

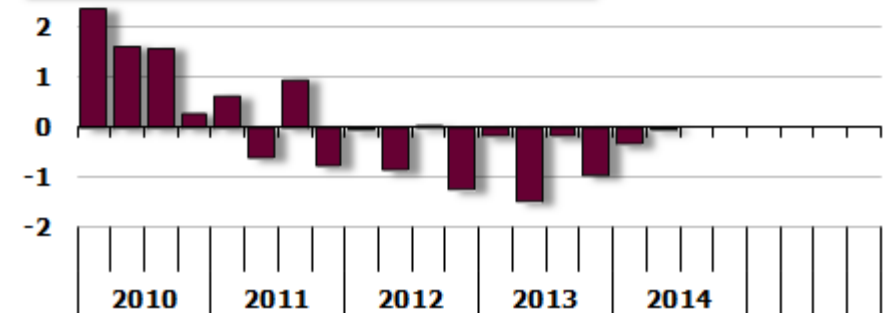
Wartość (mld zł)

Udział w portfolio (%)

Kwartałna zmiana kredytów zagrożonych (mld zł)

KREDYTY MIESZKANIOWE

W kontekście wysokiej jakości kredytów mieszkaniowych na tle innych rodzajów kredytów, UKNF stale przypomina, że portfel ten generuje szereg rodzajów potencjalnego ryzyka dla klientów, banków i gospodarki, co wynika z:

- dominującej roli tych kredytów w bilansie sektora bankowego (40,7% kredytów dla sektora niefinansowego oraz 22,7% sumy bilansowej sektora, przy czym w niektórych bankach udział ten jest znacznie wyższy)
- krótkiej historii większości kredytów (ponad 80% portfela stanowią kredyty z lat 2007-2014)
- wysokiego udziału kredytów walutowych generujących szereg rodzajów ryzyka (m.in. kwestia pozwów składanych przez niektórych kredytobiorców w związku z udzielonymi im kredytami CHF)
- wysokiego LTV dużej części portfela kredytowego (ponad 500 tys. kredytów o LTV > 80%, w tym ponad 200 tys. kredytów o LTV > 100%), co wzbudza obawy o sytuację kredytobiorców, którzy zostaliby objęci procesami windykacji oraz może mieć niekorzystny wpływ na sytuację banków mających duży portfel kredytów o takich parametrach
- kredytów udzielonych w ramach programu „Rodzina na swoim” („skokowy” wzrost rat spłaty)
- ograniczonej płynności na rynku nieruchomości, silnego zróżnicowania cen nieruchomości utrudniającego ich właściwą wycenę oraz niezadowalających baz danych o rynku nieruchomości i sytuacji finansowej klientów,
- kwestii społecznych i prawnych związanych z realizacją zabezpieczeń (na koniec ub.r. w portfelach banków było ponad 50 tys. kredytów zagrożonych, które były zabezpieczone na nieruchomości mieszkalnej, co oznacza że około 100-150 tys. osób było dotkniętych problemem obsługi tych kredytów)
- niedostatku w pełni zadowalających źródeł finansowania długoterminowego

Jednocześnie należy mieć na uwadze nadmiernie liberalne zasady udzielania niektórych kredytów

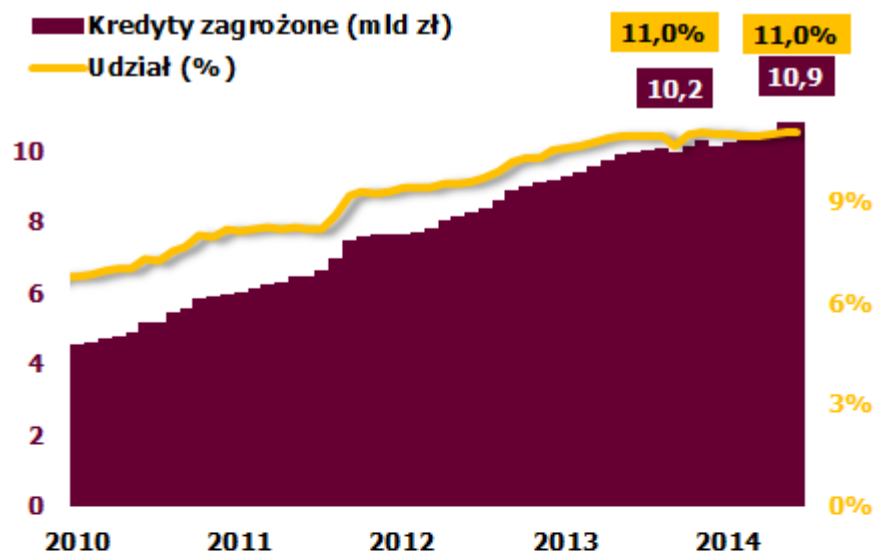
- przyjmowanie zbyt niskich kosztów utrzymania (na poziomie minimum socjalnego lub niższym)
- nadmiernie wydłużone okresy kredytowania (m.in. przekraczanie przeciętnej długości trwania życia)

KREDYTY KONSUMPCYJNE

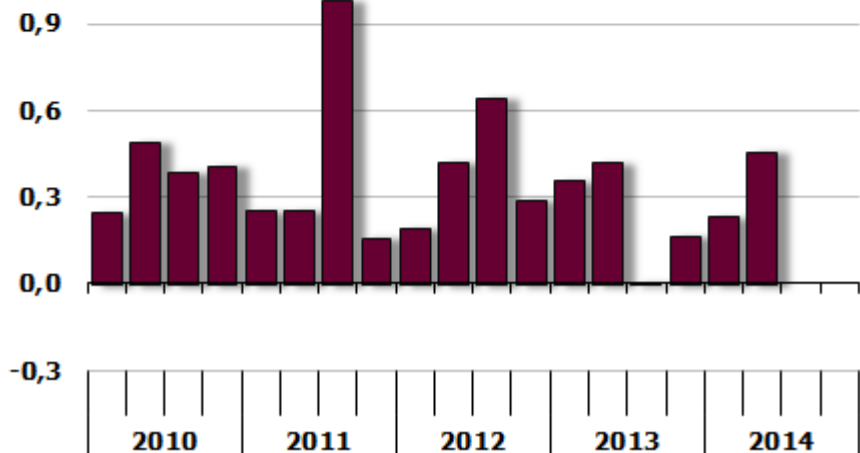
Silny wpływ na obserwowaną w ostatnich okresach poprawę jakości tych kredytów mają transakcje sprzedaży części portfela „złych” kredytów lub przeniesienia ich do ewidencji pozabilansowej (w ramach tych operacji banki planują wysięgować w br. z bilansu kredyty o łącznej wartości 2,5 mld zł), choć skala tego zjawiska ulega obniżeniu

POZOSTAŁE GD - STABILIZACJA udziału ALE wysoki przyrost stanu kr. zagrożonych

Zagrożone +0,7 mld zł

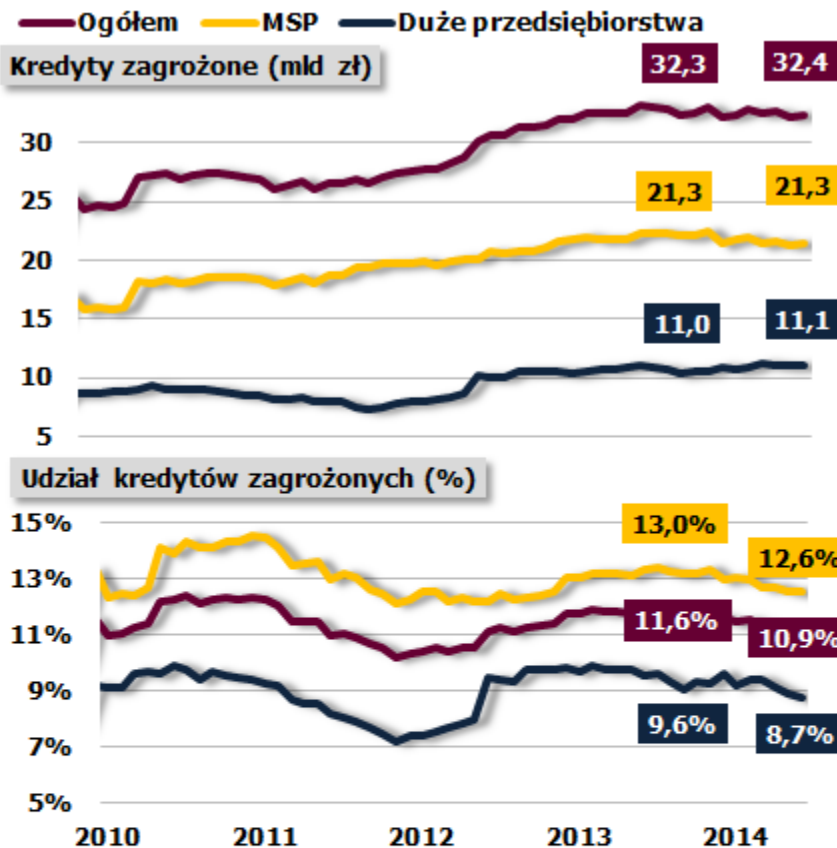

Kwartałna zmiana stanu
kredytów zagrożonych (mld zł)

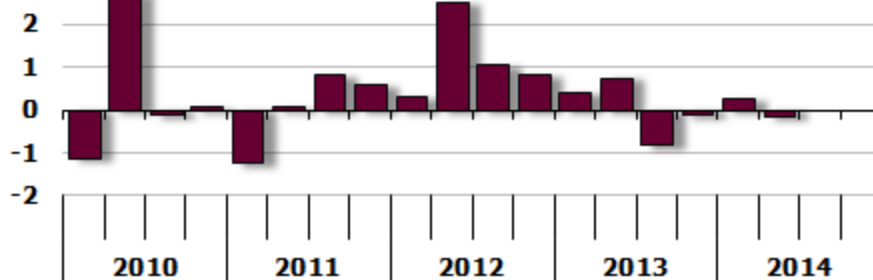

PRZEDSIĘBIORSTWA - STABILIZACJA/POPRAWA

Zagrożone +0,1 mld zł (MSP 0,0 mld zł; Duże +0,1 mld zł)

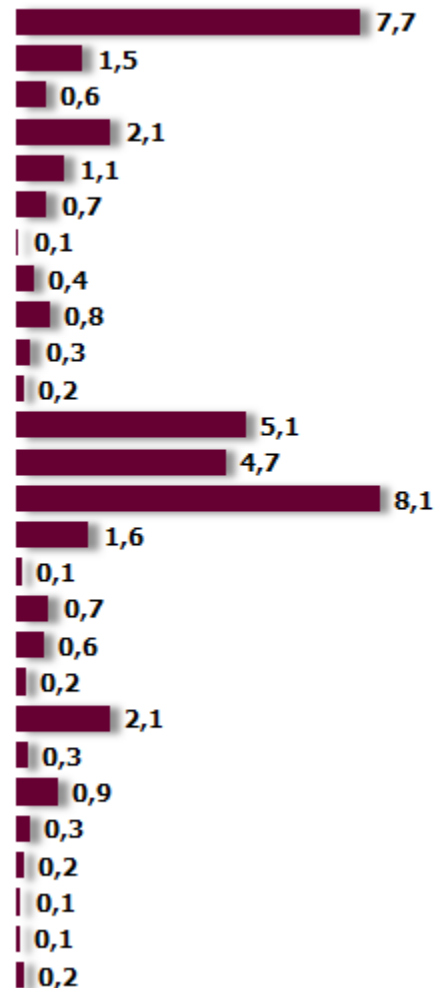

Kwartałna zmiana stanu
kredytów zagrożonych (mld zł)

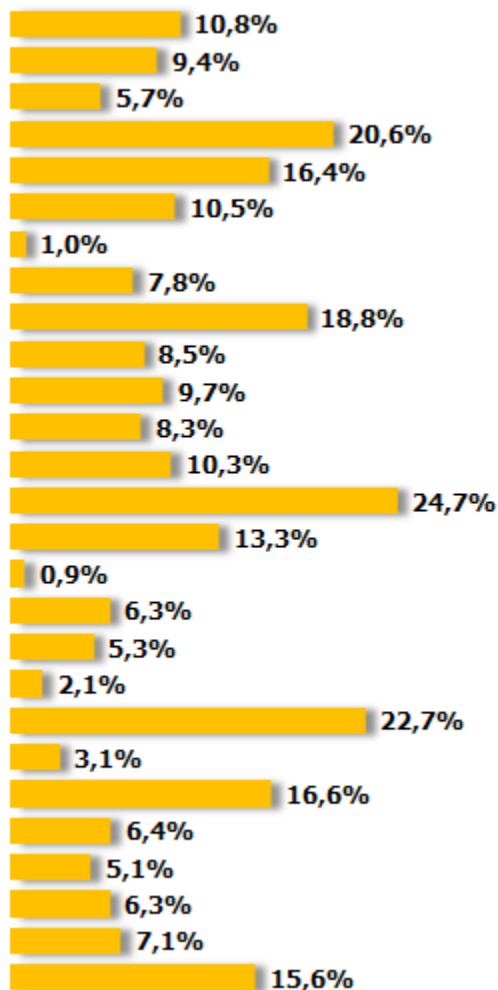

Jakość dużych zaangażowań wobec sektora przedsiębiorstw 06/2014

Kredyty zagrożone (mld zł)

Udział w portfelu

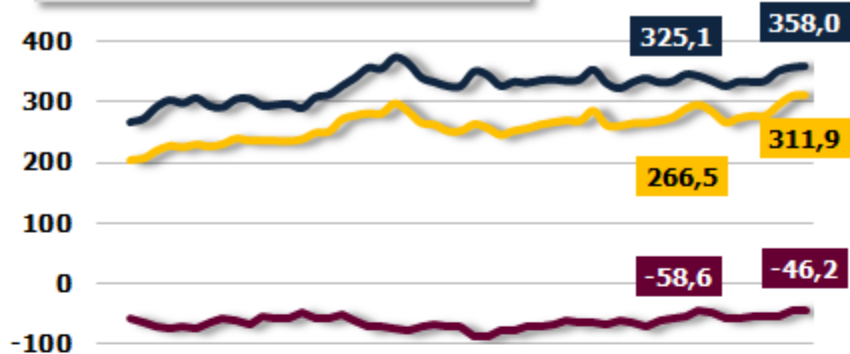

Sekcja C - Przetwórstwo przemysłowe
 - spożywczy
 - chemiczny i farmaceutyczny
 - metalurgiczny
 - maszynowy
 - drzewny i papierniczy
 - rafinerie i koksownictwo
 - inna produkcja, naprawa maszyn
 - produkcja cementu, gipsu, szkła
 - produkcja sprzętu transportowego
 - produkcja tekstylna
 Sekcja G - Handel
 Sekcja L - Obsługa nieruchomości
 Sekcja F - Budownictwo
 Sekcja M - Działalność profesjonalna
 Sekcja D - Energetyka
 Sekcja A - Rolnictwo, leśnictwo, rybactwo
 Sekcja H - Transport
 Sekcja J - Informacja i komunikacja
 Sekcja I - Hotele i gastronomia
 Sekcja N - Administrowanie
 Sekcja B - Górnictwo i wydobywanie
 Sekcja Q - Opieka zdrowotna
 Sekcja E - Dostawa wody, ścieki, odpady
 Sekcja R - Kultura, rozrywka i rekreacja
 Sekcja P - Edukacja
 Sekcja S - Pozostałe usługi

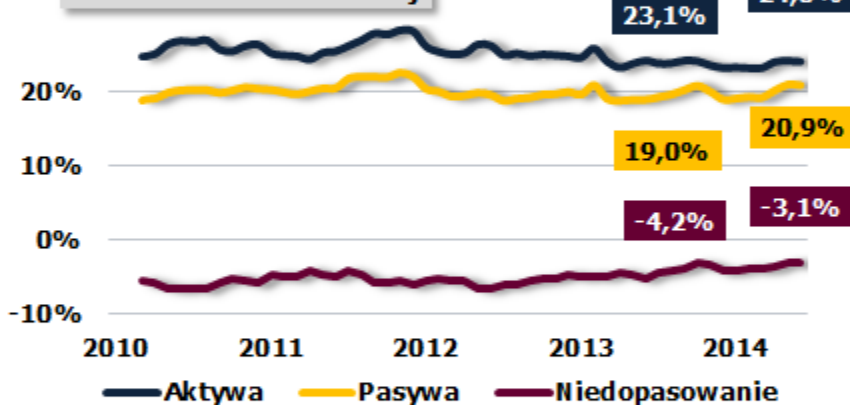
- W ujęciu branżowym kluczowe znaczenie ma jakość kredytów udzielonych dla przemysłu, handlu, obsługi nieruchomości oraz budownictwa, na które przypada około 70% ekspozycji kredytowych banków wobec sektora przedsiębiorstw
- Najniższą jakość nadal przedstawia portfel kredytów dla branży budowlanej (na koniec czerwca br. udział kredytów zagrożonych wynosił 24,7%) oraz przedsiębiorstw z branży hoteli i gastronomii oraz metalurgii (gdzie udział ten przekraczał 20%)
- W I półroczu, w największym stopniu stan kredytów zagrożonych zwiększył się w branży produkcji maszyn i urządzeń elektrycznych oraz hotelarstwie (odpowiednio o 0,4 mld zł i 0,2 mld zł), a największe ich obniżenie odnotowano w działalności profesjonalnej, handlu, obsłudze nieruchomości, w branży spożywczej oraz w produkcji cementu, gipsu i szkła (w granicach 0,1-0,2 mld zł)

Zwiększenie aktywów i pasywów walutowych (ale zmniejszenie niedopasowania) oraz wzrost finansowania długoterminowego, jednak w obu przypadkach silny wpływ zdarzenia jednorazowego

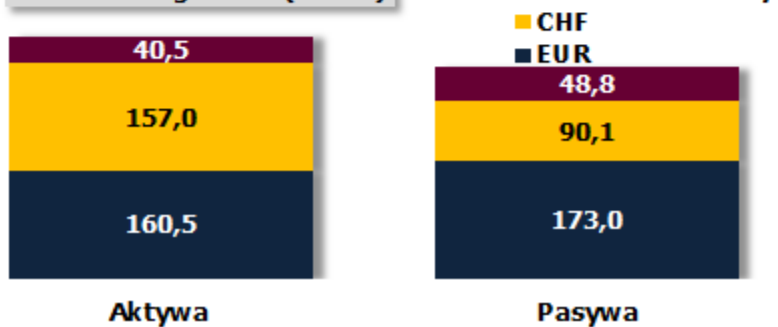
Aktywa i pasywa walutowe (mld zł)

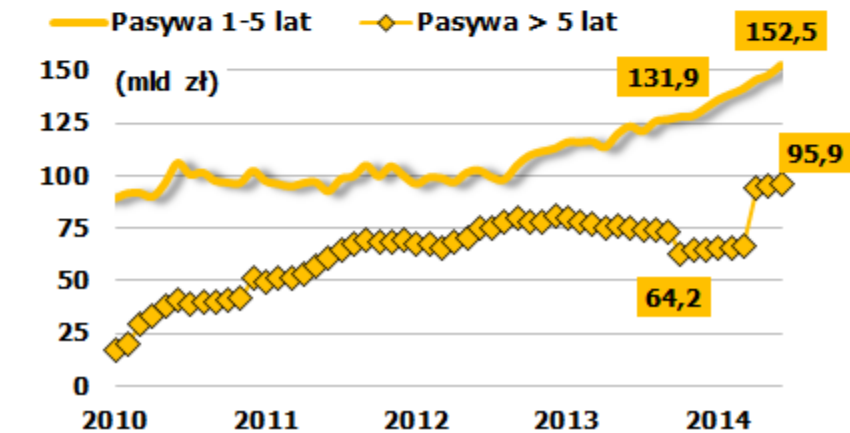
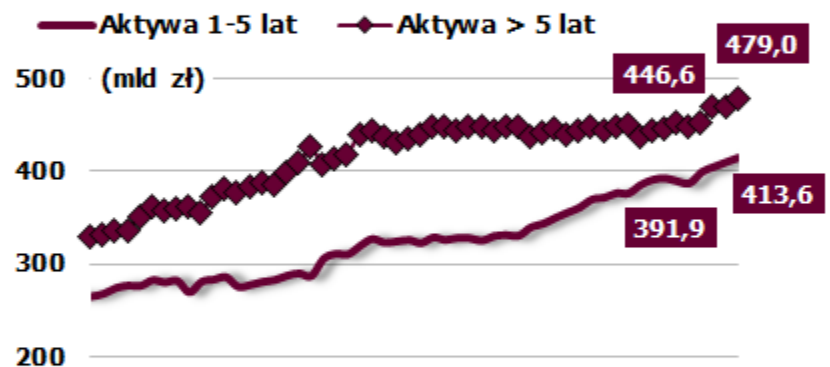
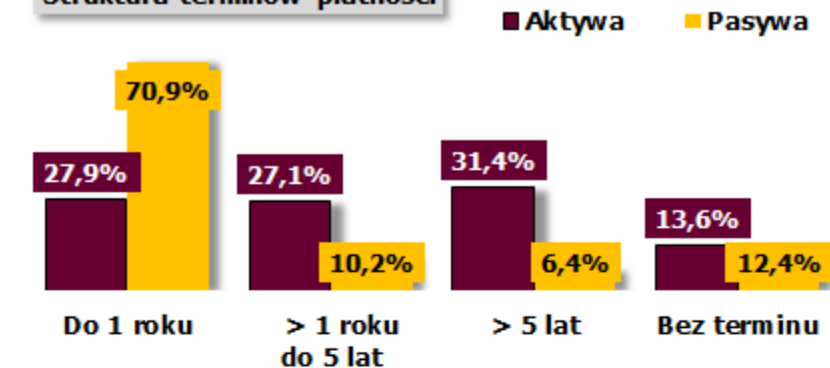
Udział w sumie bilansowej

Struktura wg walut (mld zł)

Struktura terminów płatności

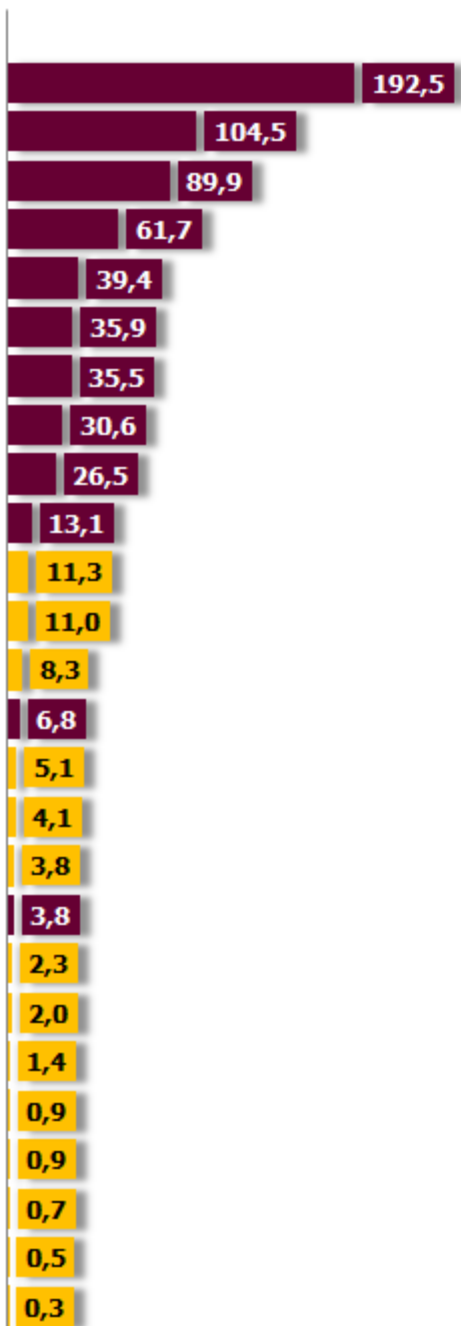

Sytuacja polskich banków wygląda korzystnie na tle podmiotów macierzystych

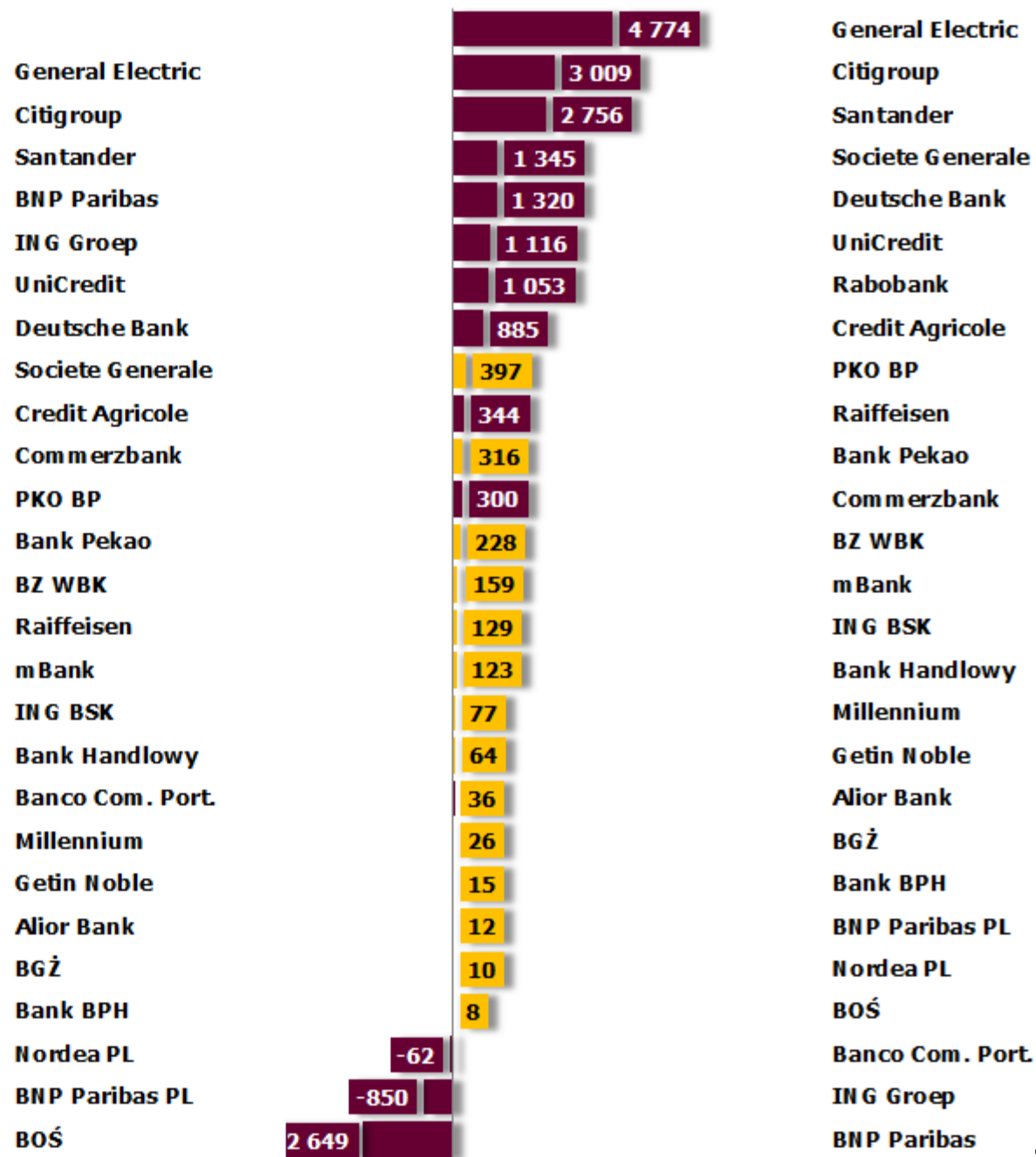
	Suma bilansowa			Kredyty			Wynik netto			Wartość rynkowa		
	06/2013	06/2014		06/2013	06/2014		06/2013	06/2014		06/2013	06/2014	
Banki polskie notowane na GPW (mln PLN)												
PKO BP	197 865	242 289	22,5%	155 930	185 400	18,9%	1 539	1 658	7,7%	44 500	47 125	5,9%
Bank Pekao	150 583	156 873	4,2%	104 662	115 090	10,0%	1 400	1 319	-5,8%	39 371	45 630	15,9%
mBank	108 144	111 947	3,5%	69 345	70 079	1,1%	604	663	9,8%	16 140	21 299	32,0%
BZ WBK	101 349	107 590	6,2%	73 292	75 090	2,5%	793	954	20,2%	26 193	34 518	31,8%
ING BSK	81 791	98 262	20,1%	52 047	58 936	13,2%	477	537	12,7%	12 315	17 251	40,1%
Getin Noble	63 280	68 332	8,0%	51 762	52 981	2,4%	150	266	76,9%	4 929	8 321	68,8%
Millennium	57 137	59 231	3,7%	43 286	44 731	3,3%	254	320	25,9%	6 320	9 426	49,1%
Bank Handlowy	46 284	45 375	-2,0%	18 104	17 372	-4,0%	656	514	-21,6%	12 151	15 646	28,8%
BGŻ	36 702	35 777	-2,5%	27 116	27 514	1,5%	83	108	31,5%	2 818	3 882	37,7%
Nordea PL	33 321	32 856	-1,4%	27 813	27 494	-1,1%	14	43	211,9%	2 588	3 037	17,3%
Bank BPH	34 416	31 575	-8,3%	26 508	24 217	-8,6%	86	62	-28,8%	3 738	3 552	-5,0%
Alior Bank	22 822	27 124	18,9%	18 035	22 899	27,0%	128	152	18,1%	5 691	5 805	2,0%
BNP Paribas PL	20 876	21 117	1,2%	18 189	17 671	-2,8%	52	50	-3,4%	2 602	1 954	-24,9%
BOŚ	17 626	19 524	10,8%	11 762	12 314	4,7%	39	35	-11,4%	754	1 083	43,6%
Inwestorzy strategiczni banków polskich o sumie bilansowej > 10 mld zł (dane w walucie lokalnej, mln EUR, USD)												
BNP Paribas	1 861 338	1 906 625	2,4%	650 477	649 490	-0,2%	3 350	-2 649	x	52 144	61 692	18,3%
Deutsche Bank	1 909 879	1 665 410	-12,8%	392 758	393 117	0,1%	1 985	1 320	-33,5%	32 959	35 461	7,6%
Credit Agricole	1 784 905	1 518 126	-14,9%	324 492	317 444	-2,2%	1 165	885	-24,0%	16 494	26 537	60,9%
Citigroup	1 883 988	1 909 715	1,4%	643 741	709 368	10,2%	7 990	4 124	-48,4%	145 967	143 080	-2,0%
Societe Generale	1 254 082	1 322 617	5,5%	364 818	366 792	0,5%	1 319	1 345	2,0%	20 856	30 605	46,7%
Santander	1 239 415	1 188 043	-4,1%	742 675	734 363	-1,1%	2 255	2 756	22,2%	52 989	89 867	69,6%
ING Groep	1 143 598	970 517	-15,1%	x	x	x	2 792	-850	x	26 868	39 437	46,8%
UniCredit	889 632	838 689	-5,7%	539 300	492 040	-8,8%	810	1 116	37,8%	20 841	35 875	72,1%
Rabobank	693 371	679 513	-2,0%	478 957	467 161	-2,5%	1 084	1 053	-2,9%	x	x	x
Commerzbank	636 963	582 590	-8,5%	235 181	218 849	-6,9%	-58	300	x	7 636	13 070	71,2%
General Electric	660 541	651 869	-1,3%	x	x	x	6 660	6 544	-1,7%	239 787	263 530	9,9%
Raiffeisen	130 306	127 279	-2,3%	81 942	80 826	0	277	344	24,2%	4 379	6 831	56,0%
Banco Com. Port.	83 944	80 440	-4,2%	61 400	58 712	-4,4%	-488	-62	x	1 892	3 762	98,8%

Źródło: Bloomberg

Kapitalizacja - 06/2014 (mld EUR)

Wynik finansowy netto - 06/2014 (mln EUR)

❑ SYTUACJA BIEŻĄCA SEKTORA BANKOWEGO POZOSTAJE DOBRA I STABILNA

❑ RYZYKO DZIAŁALNOŚCI SEKTORA BANKOWEGO ULEGŁO OBNIŻENIU

Wyraźne ożywienie polskiej gospodarki przekłada się na poprawę warunków działania sektora bankowego, co w połączeniu z dobrą sytuacją finansową sektora bankowego oraz wzrostem zdolności banków do absorbowania strat, powoduje ograniczenie ryzyka działalności banków. Z drugiej strony, należy mieć na uwadze, że tempo wzrostu gospodarki pozostaje słabsze niż w latach boomu minionej dekady. Ponadto prognozy wzrostu obarczone są niepewnością, wynikającą m.in. z trudności przewidzenia trwałości ożywienia w strefie euro, skutków ograniczania przez FED silnie ekspansywnej polityki pieniężnej, obniżenia tempa wzrostu głównych gospodarek wschodzących, czy też trudnych do oszacowania konsekwencji eskalacji kryzysu na Ukrainie. W kontekście ryzyka, należy mieć też na uwadze pozwy składane przez część kredytobiorców mających kredyty mieszkaniowe wyrażone we franku szwajcarskim. W związku z tym należy uznać, że choć ryzyko działalności banków uległo obniżeniu, to pozostaje ono na podwyższonym poziomie

❑ KONIECZNE JEST:

- Dostosowanie strategii działania do uwarunkowań zewnętrznych
- Dywersyfikacja i dalsze zwiększenie stabilności źródeł finansowania
- Dostosowanie banków do zaleceń i rekomendacji KNF

Opracowanie:

Andrzej Kotowicz

Departament Bankowości Komercyjnej i Specjalistycznej oraz Instytucji Płatniczych

URZĄD KOMISJI NADZORU FINANSOWEGO

Uwaga:

- **Wszystkie dane prezentowane w „Raporcie” pochodzą z bazy danych z dnia 4 sierpnia 2014 r. i nie uwzględniają późniejszych korekt**
- **Źródła danych prezentowanych w „Informacji”:** UKNF, GUS, Bloomberg, NBP, EBC, OECD, REAS, BIK